

primorski utrip

časnik za območje občine Piran, Istre in

Adriatic

splošna banka koper

Maj 1996

leto 3/številka 29, cena 80 SIT

Meja s Hrvaško

NEJASNO STANJE IN DIPLOMATSKE DROBTINICE

Od znamenite opredelitve Slovenije o priznanju mej po stanju na dan 25. junija 1991, mineva peto leto. V tem času je bilo največ ugibanj o meji s Hrvaško. Je administrativna, začasna, dokončna, pravična, kje naj bi potekala v Piranskem zalivu?

Primorski utrip je v četrtek, 25. aprila v portoroškem Avditoriju organiziral aktualen pogovor na temo: **Obmejna in lastniška vprašanja na križišču Evrope**, z namenom, da bi od pristojnih vladnih predstavnikov, in predstavnikov z Ministrstva za zunanje zadeve ter politikov in drugih poznavalcev problematike, zvedeli nekaj več o možnostih ohranitve celovitosti Piranskega zaliva, zemljiški posesti na Savudrijskem polotoku, meji na kopnem in na morju.

Pogovora so se udeležili: predstavnika Ministrstva za zunanje zadeve in vlade **Dr. Iztok Simoniti** - predsednik diplomatske komisije, **Andrej Žlebnik** - pooblaščenec za Hrvaško, **Vlado Habjan** - zgodovinar in dober poznavalec problematike, **doc.dr. Duša Krnel-Umek**, poslanca

Zmago Jelinčič in **Marjan Polšak**, **Dr. Saša Žužek Rešek** - občinska svetnica Piran, **Ivan Dekleva** - občinski svetnik Piran, **Dr. Miroslav Zei**, **Gustav Guzej** - novinar, **Dušan Puh** - odvetnik, **Vladimir Vinčar**, **Janez Lenassi**, **Joško Joras** in drugi.

Pogovori o obmejnih vprašanjih s Hrvaško potekajo na visoki diplomatski ravni, nekako proč od nas, ki tukaj živimo in delamo ter v vsakodnevnih stikih s sosedji želimo ustvarjati sožitje in boljše medsebojne odnose, ki ne bodo ovira na skupni poti v Evropo. Nismo in ne moremo biti zadovoljni z nejasnim stanjem in diplomatskimi drobtinacami, saj se prav tu ustvarja prazen prostor za različna ugibanja, pa tudi politične predvolilne ambicije. Poleg diplomatov nam lahko nekaj povedo zgodovinarji in geodeti, ki so že na terenu in ugotavljajo dejanska stanja, še največ pa domačini.

V bližnji prihodnosti naj bi piranski Občinski svet sklical na to temo tudi tematsko sejo.

Več na straneh od 5-8.

Besedilo: Franc Krajnc
Foto: Quicklab, Bernardin

40 LET GLASBENE ŠOLE PIRAN

Na slavnostnem koncertu ob 40. obletnici Glasbene šole Piran, ki so ga priredili 11. maja 1996 v portoroškem Avditoriju, je piranski župan Franko Fičur vodji šole Benjaminu Makovcu kot priznanje za dolgoletno uspešno delo na področju glasbe in glasbene vzgoje mladih, izročil plaketo Občine Piran.

V tem času je glasbena šola vzgajala okoli 1500 glasbenikov, iz nje je izšlo kar 16 odličnih profesionalnih glasbenikov, kar je nedvomno tudi v ponos občine Piran, hkrati pa tudi obveznost in skrb, da bodo mladi glasbeniki za to imeli tudi gnotne pogoje in nadaljevali s tradicijo in črpali navdih iz del velikega glasbenika Giuseppea Tartinija.

(nadaljevanje na zadnji strani)

V tej številki:

- SIMPTOMI RAZKOLA V OBČINSKEM SVETU?
- PO VOLITVAH V SVETE KS
- HOTELI PALACE ŠIRIJO PONUDBO
- SPREGLEDANE OBALNE PRIREDITVE

31. maj - svetovni dan boja proti kajenju

Storite nekaj za svoje zdravje! Recite, danes ne bom kadil-a. Kajenja se je težko odvaditi, zlasti, če se s problemom spoprimate sami. Nikotin in ritual kajenja namreč zasvojita človeka. Od tu naprej, do tegob, ni več daleč. Poskusite, morda bo šlo.

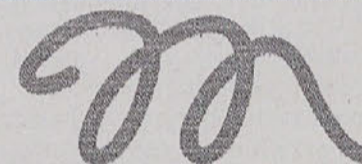

fotooptika RIO

Če nas še niste našli nas zares potrebujete

FOTOOPTIKA RIO
Ljubljanska 24, Izola
Tel.: 066/61-403, Fax: .:

MLINOTEST

PEKARNA Koper d.o.o.

Pobeška 15, 66000 Koper
Tel.: 066/31-303
Fax: 066/31-303

PRIPOROČAMO DNEVNO SVEŽI KRUH IZ NAŠIH MALIH PEKARN
M-DEGRO: Lucija, Jagodje, Šalara
JESTVINA: Markovec, Petka, Agraria Koper

Z navdušenjem pozdravili papeža!

"Oče potrdi nas v veri!" Besede, ki jih je izrekel papež Janez Pavel II., so upanje, ljubezen, vera v Boga in strpnost do sočloveka. Sveti oče nas je počastil z obiskom in mnogi so mu lahko stisnili roko in mu zaželeli srečen 76. rojstni dan. Papež Janez Pavel II. je bil v Sloveniji od 17. do 19. maja 1996. Mudil se je v vseh treh slovenskih škofijah, v Ljubljani, Postojni, na srečanju z mladimi in v Mariboru.

Srečal se je z najvišjimi državnimi in cerkvenimi predstavniki. Prav v času njegovega obiska, 18. maja, je praznoval svoj 76. rojstni dan. Njegov obisk v Sloveniji bo šel v zgodovino, ne samo po tem, da ga je navdušeno pozdravilo več kot 230 tisoč ljudi, temveč tudi kot dogodek časti, sreče in spoznanj, da je vera nekaj kar nas krepi v dejanjih in modrosti. Gospod Jezus Kristus ima veliko pridnih in dobrih učencev, ki jih je prišel papež blagosloviti. Njegova Svetost nam bo ostala v spominu in ponosni smo, da smo zmogli priprave in sprejem, ki ga lahko občuduje ves svet. Oče, potrdi nas v veri, da bomo Slovenci dobri ljudje in da se ne bomo bali cerkve.

Quicklab

Foto color laboratory - Obala 7, Bernardin, 66320 Portorož - Tel.: +386 66 75 664

IZDELAVA FOTOGRAFIJ V ENI URI - RAZVIJANJE DIAPOZITIVOV - IZDELAVA FOTOGRAFIJ IZ DIAPOZITIVOV - PRODAJA FOTOMATERIALA IN OPREME

Turizem

Slab začetek, dober konec

Po prvih ocenah Statističnega urada Slovenije, ki pa niso dokončne, je bilo v Sloveniji v prvih treh mesecih letošnjega leta za 4 odstotke manj turističnih prenočitev. Prenočitev domačih turistov so zabeležili za 2 odstotka manj kot v primerjavi s prvim trimesečjem preteklega leta, prenočitev tujih gostov pa je bilo za 6 odstotkov manj. Vseh gostov (prihodov) je bilo za odstotek več kar lahko pomeni, da se je čas bivanja še nekoliko skrajšal.

Za zdaj ni nobenega preplaha. Turistični delavci piranske občine bodo, če se bo nadaljeval slab obisk, ponudili nekoliko bolj ugodne aranžmaje s katerimi bi pritegnili domače goste. Bojijo se namreč, da se bodo Slovenci letos množično podali spet v Istro, čeprav od tam prihajajo vesti o precej dragem življenju. Do drastičnega zniževanja cen pa menda ne bo prišlo. Pozna se gospodarska in zaposlitvena kriza v Nemčiji, iz Italije pa naj bi na račun boljše stoječe lire letos pričakovali večji obisk.

Prvi meseci v letu še ne morejo dati prave slike, so pa lahko tema za razmislek kaj je treba še storiti, da ne bo prepozno.

Napaka, malomarnost, ali kaj drugega

Zakaj v letošnjem slovenskem koledarju prireditev, ki ga je pred nedavnim izdala Turistična zveza Slovenije, ni objavljenih prireditev z Obale?

Na razširjeni seji Turistične zveze Slovenije v prostorih Območne gospodarske zbornice v ponedeljek, 13. maja, so se turistični aktivisti, organizirani v turističnih društvih, pogovarjali o svoji organiziranosti, nasploh pa niso preveč zadovoljni.

Turistična društva so ponekod nedejavna in se srečujejo z organizacijsko in razvojno krizo. Ponekod iščejo rešitev v komercializaciji dejavnosti kar samo potrjuje, da ljudje niso več pripravljeni delati prostovoljno. Prav v tem je bil čar društev, ki so veliko pripomogla k urejanju kraja, vzgoji podmalikov in osveščanju ljudi. Nekako šepa tudi v povezanosti društev.

Turistična zveza slovenske Istre je propadla preden se je sploh lahko postavila na noge. Njen predsednik **Slavko Mastnak** je odstopil. Nekateri namreč moti, da bi se iznad njih oblikovala še ena organizacija, ki bi ukazovala, kaj naj počnejo v občinskih turističnih društvih.

Nada Kozina iz portoroškega Avditorija je vprašala kako je mogoče, da Turistična zveza ni vnesla v koledar prireditev, prireditev z Obale? Povedali so ji, da so na Oblai bili tako malomarni, da so seznam svojih prireditev (nekateri so bile celo brez datuma) poslali na napačen naslov - na Center za ekonomsko propagando pri GZ, ki ga ni več. Ta seznam z Obale naj bi prejela **Lučka Letičeva**, vendar se ji ni zdelo pomembno, da bi ga oddala na pravo mesto. Nerazumljivo je, da tega lapsusa ni opazil urednik publikacije.

Obala bo tako morda oblikovala svoj koledar prireditev. To je na žalost še en dokaz, da v turizmu ni prave koordinacije, ali pa je vse skupaj predimenzionirano in samo sebi v napoto. **Mitja Logar**, direktor portoroškega Protoura je predstavil osnovne značilnosti razvoja turizma v obalno - kraški regiji, **Dino Pucer** je govoril o razvoju društvene organizacije v slovenski Istri. **Dr. Marjan Rožič**, predsednik TZ Slovenije je povedal, da TZS nima sistemskega vira financiranja kar ni dobro. "Želimo si, da bi v Slovenjo prišlo čimveč turistov, ki bi se pri nas počutili dobro. Na Oblai bi se kazalo potruditi, da bi vsi ljudje, ki so zaposleni v turizmu začutili, da ne bo organiziranega turizma, če ne bodo delovale društvene organizacije." "Prišli smo do tiste meje, ko ne moremo več le pripovedovati kako naj bi bilo, ampak je treba tudi kaj konkretno storiti." Že sedaj je povabil k aktivnostim ob 27. septembru, svetovnem dnevu turizma.

Udeleženci so si pozneje ogledali Primorski sejem. (FK)

Problematika mladinskega turizma

Avtokamp Lucija ni primeren za vrečarje (?)

Odbor za turizem pri Občinskem svetu Piran je zavzel negativno stališče do predloga, ki sta ga v okviru prizadevanj za trajno rešitev mladinskega turizma predlagala Župan Franko Fičur in načelnik Urada za urejanje prostora Boris Kočevar, da bi na rtu polotoka Seče pripravili zatočišče za vrečarje.

Problematika mladinskega turizma bo na dnevnem redu Občinskega sveta Piran v četrtek, 23. maja, ko bodo nadaljevali že začeto sejo prejšnjega tedna. V občini Piran se že vrsto let pojavlja problem tako imenovanih vrečarjev oziroma njihove namestitve. Mladi, poleti utrujeni od potovanja, nekateri od žurov ali alkohola, prenočujejo povsod na prostem, saj nimajo denarja za plačilo hotela, ali pa ta denar raje porabijo za hrano ali druge reči. Nočno poležavanje po parkih in na plažah ustvarja slabo sliko za turistični kraj. Mladi naj bi zato dobili priložnost, da bi na organiziran način pač nekje prenočili oz., da bi jih tja lahko napotili.

Večkrat se zgodi, da mlade neagresivne zaspance zjutraj pobira policija, vendar ponavadi ne va kam z njimi. Pri iskanju primerne kraja namestitve so prišli do dveh možnih lokacij: **Avtokamp Strunjan ter Avtokamp Lucija**. Pri primerjavi obeh lokacij so se odločili predlagati avtokamp Lucija, ki je bližje centru Portoroža, kjer vrečarji že tudi sedaj kampirajo, ali pa jih tja usmerja policija. Pa tudi **Matropol hoteli DD oz. Avtokamp Lucija**, so pripravljene del svoje površine nameniti za potrebe vrečarjev.

Vodstvo avtokampa predlaga, da bi jim občina dala v uporabo ali upravljanje del nasutja pod polotokom Seča, kjer bi lahko začasno uporabili del teh površin. V tem primeru bi bilo kampiranje za vrečarje precej cenejše. Dragoceni prostor, ki je nastal z nasutjem neurejen sameva. Če bo prišlo do pozitivnega sklepa, bo občina pridobila lep kosček nove plaže.

Grand hotel Metropol zaprt zaradi obnove

Po 24. letih, odkar je leta 1972 Grand hotel Metropol odprl svoja vrata za goste, takrat smo s ponosom dejali, da je to najboljši hotel daleč naokoli, je začasno zaprt zaradi večje prenove. Pomembna pridobitev v ponudbi Metropolovih hotelov bo tudi obogaten vodnerekreacijski center, v katerem se bodo zvrstile savne, masažne kopeli, bazeni in ponudba, namenjena sprostitvi in zabavi obiskovalcev. Hotel bo zaprt predvidoma do konca maja. Ostali hoteli; Roža, Lucija, Barbara pa tudi Casino, poslujejo normalno. Sezono bodo tako pričakali z obnovljenim Grand hotelom Metropol in zaključnimi zunanji gradbenimi deli za garažno hišo.

Hoteli Palace

S PRENOVO TERM 700 m² POKRITIH BAZENOV

V portoroških Hotelih Palace poteka temeljita prenova Term. Do septembra bodo uredili sodoben zdraviliško-rekreativni kompleks s termalno mineralno vodo, ki bo dnevno lahko sprejel tisoč kopalcev. Kompleks bo imel 700 kvadratnih metrov vodnih površin, tri vrste savn in različne terapije. Vrednost naložbe je 5 milijonov nemških mark.

Terasa bo namenjena sončenju

"Najdba zelo kakovostne termalne mineralne vode je le še potrdila naše namere, da dolgoročni razvoj Hotelov Palace usmerimo u zdraviliško - rekreativni turizem ter oblikujemo ponudbo, namenjeno zahtevnemu individualnemu gostu," razlaga prenovu Term **Danilo Daneu** generalni direktor Hotelov Palace. Gostom je, kljub prenovi, na voljo celotna ponudba Term, razen bazena in savne. Prenova kompleksa

zaenkrat poteka v skladu z načrti. Dela se bodo z enakim tempom nadaljevala tudi v poletnih mesecih, končali pa jih bodo predvidoma konec avgusta. V tem času bodo obnovili in dogradili bazenski kompleks, kjer bo na 4000 kvadratnih metrih 700 kvadratnih metrov vodnih površin v obliki manjših, med seboj povezanih bazenov nepravilnih oblik s slapom, fontano, vodnimi topovi, podvodnimi masažnimi klopki in ležalniki ter toplimi vreli.

Na 400 kvadratnih metrih bodo obiskovalcem na voljo kar tri vrste savn - finska, turška in aromatična. Pomlajena Grand hotel Palace in hotel Apollo, prenavljati so ju pričeli v začetku tega leta, bosta skupaj s Termami sestavljala privlačen hotelsko-rekreativni kompleks.

Ministrstvo za zdravstvo je Termam Hotelov Palace priznalo kar štiri naravne zdravilne dejavnike: pred enajstimi leti klimo, solinsko blato fango ter slanico iz solin, lani pa še, termalno mineralno vodo, ki priteka iz 705 metrov globoke vrtine za hoteli Palace. Voda je edinstvena, ne samo v Sloveniji temveč tudi v tem koncu Evrope, saj poleg žvepla vsebuje tudi natrijev klorid, zaradi česar združuje zdravilne lastnosti mineralne in morske vode.

Terme hotelov Palace bodo z obnovo tako postale edino zdravilišče v Sloveniji s priznanimi kar štirimi naravnimi zdravilnimi dejavniki. Namenjene bodo zdravljenju revmatičnih in degenerativnih obolenj, zdravljenju po operacijah in ranah ter zdravljenju kožnih bolezni in bolezni dihal.

Iz 705 metrov globoke vrtine ob hotelih Palace priteka termalna mineralna voda z 10 zdravilnimi vplivi. Temperatura vode je med 22,5 in 23 stopinjami Celzija, en liter pa vsebuje kar devet gramov mineralne snovi - veliko natrijevega klorida, drugih sestavin morskega porekla, in precej žveplovih spojin. Po sestavi je primerljiva z vodo v enem najslavnejših evropskih zdravilišč Piastany na Slovaškem. Vsi bazeni v termah bodo polnjeni s termalno mineralno vodo, ki jo bodo delno razžvepljali ter ogreli na 28 do 36 stopinj Celzija.

USPEŠNO POSLOVANJE

Po navedbah na tiskovni konferenci so Hoteli Palace poslovno leto 1995 uspešno zaključili. Podljetje je ustvarilo 1.157.478.857 tolarjev prihodka in 6.951.379 tolarjev čistega dobička. Za 6 odstotkov manjši prihodek v primerjavi z letom poprej gre pripisati predvsem manjšemu številu gostov zaradi deževnega vremena v maju in slabi poletni sezoni, ki je imela le 15 popolnoma sončnih dni, pomemben dejavnik pa je bila tudi precenjenost tolarja.

V Grand Hotelu Palace, Apollu, Mimi in Neptunu so lani imeli 29.505 gostov, ki so ustvarili 113.845 nočitev. Gostov je bilo sicer 10 % manj kot v letu 1994, vendar so v Hotelih Palace bivali dalj časa. Kar 67 odstotkov gostov je bilo iz tujine, in sicer največ iz Rusije (16 odstotkov), sledili so gostje iz Italije (13 odstotkov), Nemčije (13 odstotkov), Avstrije (11 odstotkov) in Belgije (6 %). Število domačih gostov se je v primerjavi z letom 1995 zmanjšalo za odstotek. V zadnjih treh letih se je najbolj povečalo število ruskih gostov (s 4 na 16 odstotkov), zmanjšalo pa število italijanskih gostov (s 23 na 13 odstotkov).

Za naložbe so Hoteli Palace v lanskem letu namenili 81 milijonov tolarjev. Končali so prenovu Grand hotela Palace in prenovili prostore za upravo. Največ naložbenih sredstev pa so namenili za nov informacijski sistem, ki povezuje hotelsko poslovanje, gostinstvo in finančno poslovanje. Letos so oziroma bodo svojo ponudbo obogatili z novim bazenskim kompleksom s termalno mineralno vodo, z novim recepcijskim hallom, penzijsko restavracijo in igralnico za otroke v hotelu Apollo ter z obnovljenimi dependansami hotelov Neptun in Mirna. Organizirali bodo pester zabavni program v Pivnici ter večji izbor izletov v bližnjo in daljno okolico, prav tako pa bodo uredili okolico pred vhodom v Grand hotel Palace. Nadalje bodo vse sobe hotela Neptun opremili s televizijo in minibarom, v Grand hotelu Palace in hotelu Apollo bodo uvedli samopostrežni sistem penzijskih obrokov. V času od 22. junija do 1. septembra bo organiziran poseben program za otroke ter novi eno- in dvodnevni lepotni in sprostitveni program v Termah.

JAVNA PRODAJA DELNIC

Hoteli Palace so podpisali pogodbo Sklada Republike Slovenije za razvoj za izvedbo javne prodaje delnic. Tako se bo javna prodaja lahko pričela 20. maja in bo potekala 30 dni. Državljanom Slovenije bodo za certifikate in gotovino ponudili 30 odstotkov osnovnega kapitala podjetja, kar znaša 703.830.000 tolarjev.

Nominalna vrednost ene delnice je 1.000 tolarjev; izhodiščna prodajna vrednost za certifikate je 1.112 tolarjev, za gotovino pa 1.847 tolarjev. Hoteli Palace v celoti lastnino 2.346.102.000 tolarjev osnovnega kapitala. V ta namen so izdali 2.346.102 delnic. Zaposleni, bivši zaposleni, upokojenci in družinski člani zaposlenih so doslej z intemo razdelitvijo pridobili 6,4 odstotka vrednosti osnovnega kapitala podjetja, kar znaša okoli 166, 5 milijona tolarjev. Sedanjji zaposleni so povprečno vpisali za 410 tisoč tolarjev certifikatov in zadolžnic. Delnice Hotelov Palace, ki naj bi bile po zagotovilih direktorja Danila Daneua varna naložba, je v javni prodaji v zameno za certifikate mogoče dobiti na upravi Hotelov Palace v Portorožu. Za gotovino ali certifikate pa jih je mogoče kupiti v portoroški ekspozituri Splošne banke Koper in v ljubljanski enoti A banke na Slovenski 50. Stroške vpisovanja delnic krijejo Hoteli Palace.

15. seja Občinskega sveta Piran

V veliki sejni dvorani zgradbe Občine Piran so se v četrtek, 16. maja 1996 sestali občinski svetniki. Na svoji 15. redni seji so obravnavali naslednji dnevni red:

- 1.) Potrditev zapisnika 14. seje z dne 18.4.1996
- 2.) Odlok o proračunu Občine Piran (druga obravnava)
- 3.) Odlok o varnosti, uporabi, redu in čistoči javnih kopališč, bazenov ter drugih odprtih morskih vodah v Občini Piran (druga obravnava)
- 4.) Odlok o spremembi odloka o ustanovitvi in nalogah komunalne inšpekcije na območju Občine Piran (prva obravnava)
- 5.) Predlog rešitve problematike mladinskega turizma
- 6.) Preselitev TV oddajnika
- 7.) Dopolnitev poročila o določitvi mikrolokacije garažne hiše
- 8.) Javno podjetje OGREVANJE d.o.o. Piran - poslovno poročilo za leto 1995 in finančni plan 1996 ter ureditev listinske dokumentacije
- 9.) Soglasje k pogodbi o vlaganjih v visokošolski kompleks v Portorožu
- 10.) Cenik določenih storitev za leto 1996, ki jih izvaja OKOLJE Piran
- 11.) Poslovno poročilo JP OKOLJE Piran za leto 1995.

V občinskem svetu se kažejo prve razpoke

Luciano Milok, član Združene liste socialnih demokratov iz protesta zapustil sejo.

Občinski svet Piran je vse do predzadnje seje deloval dokaj homogeno. Tu in tam je bilo slišati pripombe na račun vodenja sej, malce je včasih zaškripalo v "usklajevanju mnenj", v glavnem pa je teklo vse kot po maslu. Opazovalci bi rekli, da smo vendarle dobili predstavnike ljudstva, ki se ne bodo medseboj prepirali in bodo upoštevali skupne, ne strankarske ali celo zasebne interese. Že na predzadnji seji so se pokazali simptomi razkola, ko so imeli na dnevnem redu vprašanje **garažne hiše pri cerkvi Sv. Jurija**, ki je ne bi gradili več tam kot so si prvotno zamislili, ampak nekoliko proč proti obzidju. O mikro lokaciji garaže bodo govorili na naslednji seji. Variante gor ali dol, spreminjalni predlogi bodo zavlekli začetek del in vprašanje je, kdaj bo "projekt desetletja" nared in če se bo ta generacija svetnikov lahko pohvalila z velikim uspehom rešitve piranskega prometnega kaosa. Medtem pa brez zapletov teče izgradnja Metropolitane garaže v Portorožu, ki pa po mnenju mnogih ni tako nujna kot v Piranu.

Proračun kamen spotike.

Pri sprejemanju proračuna Občine Piran za leto 1996 so se vsi strinjali z ugotovitvijo župana, da denarja ni dovolj za vse želje in potrebe. A kljub temu je bilo pristavljenih veliko lončkov. Amandmaje so postavili matični odbori, nato pa še posamezniki - svetniki. Le malo je manjkalo pa bi se vreča raztrgala. To bi kajpak bilo neprijetno za Občinski svet. Proračun oz. odlok o proračunu so na koncu daljše razprave sprejeli. V igri so bili veliki in mali denarci. Ker občinski svetniki vedno več vedo, so seveda hkrati tudi poskušali "odkrivati" anomalije v ozadju.

Nekatere je presenetil izkaz dobička **KSP OKOLJE** iz prejšnjih let. Predvsem zato, ker naj bi hkrati najemali kredite, občina pa naj bi krila iz proračuna plačilo zapadlih obveznic. V bilanci oz. izkazu uspeha za leto 1995 je razvidno, da je KSP Okolje izkazalo v letu 1994 26.338 milijona SIT čistega dobička, v letu 1995 pa 3.794 milijona SIT. Rekli so, da je izkazani dobiček za leto 1994 in 1995 bolj rezultat izračunov po novih računovodskih standardih. Nekakšen papirnati dobiček torej, ki pa ga je terba razporediti. O delitvi ni bilo govora. Pretežni del dobička bo služil kot osnovni kapitalski vložek pri registraciji JP OKOLJE. Izkazani dobiček iz leta 95 pa naj podjetje nameni za rezerve.

Za Portorožana negativno

Na proračun se je v zadnjem trenutku hotelo obesiti tudi krajevno glasilo Portorožan. **Marko Zorman**, svetnik, glavni in odgovorni urednik Portorožana, je zbral še dva ali tri podpise in predložil amandma k proračunu, da naj Občinski svet iz tega naslova nameni Portorožanu milijon tolarjev. Denar pa naj vzame socialnemu in otroškemu varstvu ter iz postavke Azil za zavržene živali, kar so nekateri sprejeli kot pravi absurd. Nekdo je dejal, da imajo Portorožana bralci sicer radi, da pa se je, odkar je postal gl. in odg. urednik Marko Zorman, prelevil v strankarsko glasilo. Župan ni dal pozitivnega mnenja k takšnim preživetim oblikam financiranja medijev. Amandma Marka Zormanu ni bil sprejet.

Barka izbila dno

Svetniki **Sandro Kravanja, Marko Zorman in Ivan Dekleva** so vložili amandma k proračunu in sicer, da v skladu s predlogom za sofinanciranje projekta družbe Intermedia d.o.o. za imenovanje tekmovalne jadrnice po mestu Piran, iz sredstev, ki so namenjena turizmu in promociji, namenijo 3 milijone tolarjev. To naj bi po njihovem bila promocija mesta Piran. Pozneje so ta znesek zmanjšali na milijon tolarjev, a kljub temu se je razvnela huda razprava. Zlasti tudi zato, ker so "rezali" nekatere, druge pomembne predloge, na primer sredstva za delovanje Lokalne akcijske skupine. To je izpadlo kot: "Za otroke ni denarja, za neko jadrnico pa da!"

Miloš Milok je iz protesta zapustil sejo, ker se, kot je dejal, ne strinja z razmetavanjem občinskega premoženja.

Ponovno o Pečaričevih slikah

Občinska svetnica, prof. **Vojka Štular** je že večkrat dala pobudo, da bi končno našli rešitev za **primerno galerijo** v kateri bi bila razstavljena dragocena zbirka Pečaričevih slik, ki jih je umetnikova žena podarila Občini Piran. Nekateri njegove slike so že razstavljene v Ljubljani in bati se je, da bi lahko občina izgubila pomembno podarjeno kulturno blago. (FK)

Vzorčni sejem v Padovi

Na letošnjem vzorčnem sejmu v Padovi, od 18. do 26. maja, se bo predstavilo tudi slovensko gospodarstvo. Slovenski dan bo v sredo, 22. maja, organizira ga slovenska gospodarska in industrijska zbornica, ki ima sedež v Milanu. Za slovenske razstavljalce je na voljo 700 kvadratnih metrov razstavnega prostora, ki ga simbolično krasijo slovenske lipe.

VINO '96

Najbolj slovenski ljubljanski vinski sejem bo potekal med 4. in 8. junijem. Mednarodno ocenjevajo vin bo med 20. in 26. majem, oceniti pa nameravajo kar 1300 vzorcev iz skoraj vseh vinorodnih držav. Prvič bo na vinskem sejmu tudi vino iz Južnoafriške Republike. Posamezni vinorodni okoliši bodo skupaj; Brici bodo vzeli dvorano C, Kraševci in Vipavci bodo v dvorani D.

Občina Piran
KRAJEVNA SKUPNOST LUCIJA
6320 Lucija
Obala 105-107 Tel.: 066 - 71 884

Lucija, 6. maj 1996

POROČILO O DELU SVETA SKUPŠČINE KRAJEVNE SKUPNOSTI LUCIJA V MANDATU OD 12. 6. 1990 DO 21. 4. 1996

Svet skupščine Krajevne skupnosti se je v skoraj 6 letnem mandatnem obdobju sestel na 40 - ih sejah, na katerih je obravnaval okoli 280 točk dnevnega reda. Po letih je imel Svet naslednje število sej in točk dnevnega reda:

- L. 1990: 5 sej, 37 točk dnevnega reda
- L. 1991: 6 sej, 23 točk dnevnega reda
- L. 1992: 8 sej, 70 točk dnevnega reda
- L. 1993: 5 sej, 73 točk dnevnega reda
- L. 1994: 6 sej, 84 točk dnevnega reda
- L. 1995: 7 sej, 68 točk dnevnega reda
- L. 1996: 3 seje, 24 točk dnevnega reda

Delo Sveta je bilo usmerjeno predvsem na izvajanje nalog, ki zadevajo probleme krajanov in pristojnosti Krajevne skupnosti pri reševanju le - teh. V Krajevni skupnosti smo tako ažurno spremljali vsa dogajanja preko sporočil krajanov in urejevali zadeve, kolikor je le to bilo v naših močeh in pristojnostih napram občini, drugim organom in organizacijam. Sodelovali smo pri raznih humanitarnih akcijah, tako v človeški pomoči, kot v sredstvih aii nujenju prostorov Krajevne skupnosti za opravljanje raznih nalog ali za izvedbo enkratnih prireditev in akcij (npr. pomoč Hrvaški, dodelitev prostorov in sredstev Krajevni odboru RK Lucija, dodelitev sodeporabe prostorov upokojujencem, borcem, invalidom.)

Svet je redno na predloge posameznikov ali na predloge Zavoda za urbanistično načrtovanje in urejanje prostora občine Piran izdajal soglasja - k lokacijam, seveda, če so bile usklajene s prostorskimi plani občine.

Na osnovi programa urejanja komunalne infrastrukture na območju KS Lucija je podal soglasja in sodeloval tudi s svojimi sredstvi pri ureditvi naslednjih cest: Slemenska cesta, Seča, Cesta Paderna, Cesta na Forma vivi, Liminjanska cesta, Nožed, Spodnji Lucan, Ulica borcev, Ceste na Seči, Kampolin-Lucan-Kampolin, Semova ul., Vojkova ul., Lucija - Vinjole, Vinjole - Malija, del Liminjanske ceste. Prošnjam krajanov za ureditev oz. asfaltiranje predvsem dostopnih poti je svet ugodil in sodeloval z lastnimi sredstvi v okoli 20 primerih.

Svet je veliko in pomembno delo opravil pri izgradnji višinskega vodovoda v Vinjolah in pripravi projekta izgradnje vodovoda Vinjole-Mala Seva-Lucan-Liminjan. Vse priznanje gre tu Odboru za izgradnjo višinskega vodovoda pri KS Lucija. KS je pri vseh nastalih problemih krajanov, predvsem pri kritju stroškov za priključek na vodovodno omrežje, aktivno pomagala, npr. posredovala je, da so krajanji plačali prispevek v več obrokih, v nekaj primerih pa je KS pomagala z lastnimi sredstvi. Po podatkih, s katerimi razpolagamo se je na vodovod priključilo več kot 30 krajanov. Svet je pripravil in dopolnjeval seznam upravičencev do dovoza pitne vode, bodisi stalne količine ali enkratnega dovoza.

Zelo pomembno je bilo sodelovanje Krajevne skupnosti s Telekomom pri izgradnji novih telefonskih priključkov. Svet je opravil takorekoč vse operativno delo, od sklepanja pogodbe o investitorstvu s PTT, izbiranja najugodnejših ponudnikov, zbiranja soglasij lastnikov zemljišč, vodenja evidence vplačil naročnikov, sklepanja pogodb s krajanji do opravljanja na finančnem področju. Tako je bilo na območjih Seča, Fazan, Kampolin, Vinjole, Liminjan, Lucan in še drugje izgrajenih okoli 500 telefonskih priključkov.

Svet je sodeloval s svojimi predlogi tudi pri uvajanju in razvoju kableske in satelitske TV na območju Lucije. Z RTV Slovenija je svet sklenil pogodbo o skupnem vlaganju v pretvornik Lucija, za izboljšanje sprejema TV programov (1. in 2. programa nacionalne TV).

Svet je deloval še na različnih drugih področjih. Le na kratko lahko navedemo druge, nič manj pomembne zadeve, ki jih je realiziral sam ali sodeloval z drugimi organi, organizacijami ali posamezniki pri njihovi realizaciji:

V sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor, Skladom stavbnih zemljišč občine Piran, Komunalne direkcije občine, Hidrom Koper in stanovalci stolpičev je bil dokončno urejen kanal Fazan.

Na pobudo krajanov in Sveta KS je bil organiziran odvoz smeti na območju vasi, s postavitvijo kontejnerjev. Za nekatera območja je ta naloga še aktualna.

Svet je sodeloval (in to je naloga še vnaprej) pri projektu javne razsvetljave na območjih izven strnjjenih naselij. Svet je bil redno pripravljen podpreti dobre in koristne pobude krajanov, najsi je šlo za izboljšanje pogojev bivanja prebivalcev ali za popestritev ponudbe turistom. Tako je podpril pobudo za gradnjo večjega kopališkega objekta na rtu polotoka Seča. Žal so začeti razgovori zastali.

Komisija za ogrevanje pri Svetu KS Lucija je največ pripomogla k ureditvi dolgoletnega perečega problema centralnega ogrevanja uporabnikov. Sodeluje tudi pri projektu plinifikacije.

Svet je organiziral več javnih obravnjav, omenimo predvsem:

Javno obravnavo dokumentacije za novo pokopalnico Vinjole.

Javno obravnavo o osnutku prostorskih ureditvenih pogojev za območja planskih celot: Strunjan, Fiesa-Pacug, Piran, Razgled - Moštra - Piranska vrata, Portorož, Lucija, Seča, Sečoveljske soline, Sečovlje, Dragonja, Morje v občini Piran, seveda s poudarkom na območju svoje KS.

Javno obravnavo o razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Piran. Sam svet pa je na eni svojih sej obravnaval osnutek PUP za sanacijo degradiranega prostora za območje občine Piran in posredoval pripombe in sklepe na ustrezne naslove.

Ko je bilo v državi aktualno vprašanje obstoja in delovanja krajevnih skupnosti, je Svet s svojimi stališči aktivno posegel v razprave. Temi "Lucija in njen razvoj" pa je posvetil eno od sej Sveta, na katero je povabil novinarje, ki so prizadevanja za nadaljnji in širši razvoj krajevne skupnosti podprli v medijih.

Še naprej si je treba prizadevati za doseg zastavljenih ciljev. Eden takih je gotovo že začeti, pa zaradi premajhnega posluha v občini zastali projekt ustanovitve knjižnice v Luciji. In nenazadnje omenimo še sodelovanje članov Sveta v organih upravljanja Avditorija, Osnovne šole Lucija in drugih organizacijah.

Člani Sveta so bili zelo aktivni tudi pri pripravah na volitve novega Sveta. Poudariti je treba, da je bilo za realizacijo programov Krajevne skupnosti potrebno pridobiti precej več sredstev, kot jih je dodeljeval občinski proračun, zato si je Svet vsako leto prizadeval za povečanje postavke proračuna za sredstva krajevni skupnosti. Pomagati smo si morali s trženjem poslovnih prostorov in iskanjem možnosti za pridobitev sredstev, predvsem za nadaljevanje pomembnih projektov na področju komunalne infrastrukture.

člani:

Predsednik Sveta KS Lucija: Borut Valenčič
Podpredsednik: prof. Jože Horvat

ing. Ive Bakič, Egidij Bradaš
Stevo Devič, Roberto Peroša

VOLITVE V SVETE KS V OBČINI PIRAN

Volitve v Svete krajevnih skupnosti so za nami in z uradno objavo 28. 4. 1996 so tudi uradno znani novi člani svetov krajevnih skupnosti. Ti bodo zastopali interese krajanov do konca svojega mandata, ki pa bo sedaj malo krajši kot je sicer zakonsko določena mandatna doba članov svetov krajevnih skupnosti, to je 4 leta. Zakon nemreč tudi določa, da potekajo volitve članov občinskega sveta in članov svetov krajevnih skupnosti istočasno, zato bodo naslednje volitve članov svetov krajevnih skupnosti že konec leta 1998.

Kot tajnica občinske volilne komisije sem med postopkom priprave in izvedbe volitev slišala v glavnem dve pripombi in sicer, da ste bili **krajan premalo seznanjeni z volitvami** in da je ves **postopek preveč kompliciran** in s tem tudi drag. Marsikdo je bil mnenja da bi bilo primemnejše, če bi volitve potekale samo na zborih krajanov. Ker so sedaj volitve v svete krajevnih skupnosti prvič potekale po novi zakonodaji, bo čas zagotovo pokazal ali je predpisan postopek primeren in ali ne bi bilo bolje, da bi ga poenostavili in tako bolj približali krajanom.

Zaradi prve pripombe pa sem se odločila, da napišem sestavek. Marsikdo bo sicer rekel, hvala lepa, volitve so že za nami in nam prav nič več ne pomaga; upam pa, da bo kdo to poročilo vseeno prebral z zanimanjem tudi zato, ker je v uvodu nekaj pojasnil v zvezi z novo ustavno zasnovano lokalne samouprave, v nadaljevanju pa sta napisana udeležba in izid volitev.

Krajevne skupnosti obstajajo že od obdobja bivše upravnopolitične ureditve, ko je bilo urejanje načina volitev in konstituiranje organov krajevnih skupnosti prepuščeno njim samim. Zato smo se v praksi srečevali tako z oblikovanjem organov ne podlagi neposrednih volitev kot tudi s posrednimi volitvami, marsikje pa so uvedli volitve na zborih občanov (zbor volilcev). Sedanja zakonska ureditev prvič za vse krajevne skupnosti ureja postopek volitev svetov krajevnih skupnosti na podlagi splošne in enake volilne pravice. Volitve so neposredne in se opravijo s tajnim glasovanjem.

Z novo ustavno zasnovano lokalne samouprave je bila temeljnim samoupravnim enotam - t.j. novim občinam - prepuščena odločitev, če bodo občine zaradi zadovoljevanja ožjih krajevnih potreb, še naprej razdeljene na krajevne in vaške skupnosti, mesta pa tudi na četrti. Dobro leto po konstituiranju novih občin je jasno, da se je pretežna večina občin odločila oz. se pripravlja na razdelitev nove občine na manjše teritorialne enote: na vaške, krajevne in četrtne skupnosti.

Občina Piran je tako razdeljena le na krajevne skupnosti in sicer 8 (**KS Lucija, KS Piran, KS Portorož, KS Sečovlje, KS Strunjan, KS Nova vas, KS Padna in KS Sv. Peter**). Sedaj je krajevna skupnost le sestavni del nove občine in ne več temeljna teritorialna enota in institut lokalne samouprave. Od odločitve občinskega sveta pa je odvisen njen pravni položaj. Skupno vsem skupnostim, ki so sestavni deli občine je, da se poslej Sveti teh skupnosti volijo neposredno, na podlagi splošne in enake volilne pravice ter s tajnim glasovanjem. Zakon o lokalnih volitvah namreč obvezuje občine, da izvedejo volitve v svete teh skupnosti po postopku, ki ga določa zakon. Postopek volitev svetov teh skupnosti je v glavnem enak postopku volitev občinskega sveta, razlikuje pa se v posameznih podrobnostih, predvsem pri kandidiranju. Zato so volitve v svete krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti postopkovno enako zahtevne kot volitve v občinski svet, glede na število teh skupnosti pa zahtevajo celo več organizacijskih in tehničnih opravil. Zakon tudi določa, da se za volitve v svete krajevnih skupnosti kot delov občine smiselno uporabljajo določbe o volitvah v občinski svet po večinskem volilnem sistemu. Torej se, ne glede na število članov sveta, njegovi člani **volijo po večinskem sistemu**.

O postopkih kandidiranja, o številu članov sveta krajevnih skupnosti, o rokih, predčasnem glasovanju, glasovanju na domu in po pošti ter o glasovnicah ne bom pisala, ker je bilo o tem že podrobno napisano v marčevskem Primorskem utripu. Zanimivo pa je to, da kljub številnim izraženim željam, da bi volitve potekale samo na zborih volilcev, ni prišla na Občinsko volilno komisijo niti ena zahteva za sklic zbora volilcev in zato le - teh ni bilo. Za kandidiranje s strani političnih strank tudi ni bilo velikega zanimanja, predvsem potem, ko so se seznanile s postopkom, ki je precej zapleten in so se zato raje odločile, da so določile kandidate kot skupine volilcev s podpisovanjem. Pravico kandidirati za člana sveta krajevne skupnosti imajo volilci, ki imajo splošno volilno pravico in stalno prebivališče na območju krajevne skupnosti. V primeru Lucije in Portoroža, ko je krajevna skupnost razdeljena na volilne enote, pa mora kandidat imeti stalno prebivališče v volilni enoti v kateri kandidira.

Da zanimanje za te volitve ni bilo prav veliko, kaže tudi to, da ni nihče glasoval po pošti (bila je ena zahteva, a prepozna) in na domu (tudi tu je bila ena prepozna zahteva). Najslabša udeležba je bila v KS Lucija, slaba pa je tudi bila v KS Piran in KS Portorož, kar je razvidno iz spodnje preglednice. Tradicionalno pa je bila največja udeležba v vaseh, kjer pa posebno izstopa udeležba v KS Padna.

UDELEŽBA NA LOKALNIH VOLITVAH 21. APRILA 1996

KS LUCIJA, VE 1 25,4%
KS LUCIJA, VE 2 21,5%
KS LUCIJA, VE 3 36,5%
KS LUCIJA, VE 4 24,7%

povprečje za KS LUCIJO 25,7%

KS PIRAN, VE 9 29,4%
KS PORTOROŽ, VE 1 30,7%
KS PORTOROŽ, VE 2 32,2%
KS PORTOROŽ, VE 3 44,2%

povprečje za KS PORTOROŽ 34,5%

KS SEČOVLJE 41,4%
KS STRUNJAN 60,2%
KS NOVA VAS 88,7%
KS PADNA 95,0%
KS SV. PETER 71,9%

povprečje za Občino PIRAN 32,9%

Novost pri teh volitvah so bile tudi volilne komisije krajevnih skupnosti - Vsaka krajevna skupnost je imela svojo komisijo. Imenovane so za štiri leta, tako kot občinska volilna komisija. Občinski svet je določil, da so volilne komisije krajevnih skupnosti imenovale volilne odbore. Ti se imenujejo za vsake volitve.

Obvestilo Župana

V okviru nove spremenjene prometne ureditve v občini Piran, ki bo začela veljati v poletni sezoni, so se začela dela na ureditvi obračališča pred mestom Piran. Trajala bo predvidoma do konca meseca maja. Zaradi tega bo promet na vhodu in izhodu iz mesta Piran nekoliko oviran.

Z ureditvijo obračališča pred mestom Piran, bo boljše urejen vhod in izhod iz Pirana. S tem pa bo tudi odstranjena fizična zapornica, ki je sedaj nameščena ob pomolu v mestu Piran.

Občane občine Piran in obiskovalce mesta Piran naprošamo za razumevanje pri morebitnih težavah, ki bi jih imeli v tem času na vhodu in izhodu iz mesta Piran.

Poziv Župana

Pravkar se je s sprejemom prvonagrajencev iz posameznih kategorij, sklenil krog opravil v zvezi s projektom Turistične zveze Slovenije za leto 1995 "Moja dežela lepa, urejena in čista," katerega pokrovitelj je Ministrstvo za okolje in prostor. Portorož je lani v kategoriji razvitih turističnih krajev zasedel prvo mesto.

Pozivam vas, da se tudi vi aktivno vključite v tekmovanje v letu 1996. Urejeno okolje pomeni kvaliteto življenja za krajanje in povabilo turistom, da se pri nas dobro počutijo. Prepričan sem, da se boste tudi temu pozivu odzvali in tako pomagali vsem, ki se v tej akciji razdajajo za našo skupno stvar, doseči še boljše rezultate. Naš cilj naj bo urejeno okolje in ne le doseganje visokih mest v tekmovanju.

V želji, da smo pri tem projektu sodelavci, vas prisrčno pozdravljam.

Ž u p a n Franko Fičur

DeSUS računa na uspeh

Demokratska stranka upokojencev Slovenije računa na uspeh na prihodnjih državnozbornih volitvah. Računajo, da bodo v novem DZ imeli vsaj 6 poslancev. Na skupnem sestanku predstavnikov Območnih in Občinskih organizacij DeSUS v Lipici, 10. maja 1996, so se že predstavili nekateri evidentirani kandidati. Iz piranske občine se je predstavil Drago Žerjal, ki je dejal, da medtem ko se kregajo o politiki, levi in desni, ne razmišljajo o človeku. Razvojne cilje in strategijo nastopanja stranke pred volitvami sta predstavila Jože Sedmak in Jože Globačnik. Predsednik Pokrajinskega odbora za Primorsko je postal Jože Sedmak.

Vabilo na premiero

KUD Karol Pahor Piran in Avditorij Portorož vabita na premiero plesne predstave "NA KRILIH", na kateri bodo zaplesale članice BALETNE SKUPINE KUD KAROL PAHOR PIRAN. Premiera bo v soboto, 25. maja ob 19.00 uri v Avditoriju Portorož. KUD Karol Pahor Piran

Volilne komisije krajevnih skupnosti so po končanih volitvah ugotovile izid glasovanja v krajevni skupnosti, občinska volilna komisija pa je nato na osnovi zapisnikov volilnih komisij krajevnih skupnosti ugotovila rezultate glasovanja v vseh krajevnih skupnostih.

Po ugotovitvi le - teh je razglasila izid volitev in dala poročilo o izidu volitev, ki ga tu tudi navajam:

V SVETE KRAJEVNIH SKUPNOSTI Občine PIRAN SO BILI IZVOLJENI NASLEDNJI KANDIDATI

1. iz Krajevne skupnosti Lucija

volilna enota št.1: Marija BLAŽEJ, roj. 23.3.1932, Ukmarjeva 6; Bogomil LISJAK, roj. 25.3.1932, Šemova 13; Ondina LUSA, roj. 5.1.1941, Vojkova 4
volilna enota št. 2: Julij MAHNIČ, roj. 12.3.1948, Obala 21; Djeni RŌŽEC, roj. 20.2.1960, Obala 126
volilna enota št. 3: Borut VALENČIČ, roj. 31.10.1858, Seča 76; Dario GRBEC, roj.1.8.1940, Seča 117

volilna enota št. 4: Jože HORVAT, roj.12.8.1938, Kajuhova 17; Darij BARRILE, roj.14.10.1951, Pot k izvru 3

2. iz Krajevne skupnosti Piran Pavel LOVREČIČ, roj.10.10.1940, Gregorčičeva 3; Milan CVEJANOV, roj. 25.6.1951, Bolniška 24; Boris GRUDEN, roj. 27.5.1935, Oljčna pot 17a; Rossana VUK, roj. 27.8.1952, Bonifacijeva 8; Mafalda PAHOR, roj.10.11.1939, Župančičeva 24; Mira ZOREC, roj. 26.8.1928, Oljčna pot 21; Milan KREK, roj.11.8.1856, Matteotijeva 17

3. iz Krajevne skupnosti Portorož

volilna enota št.1: Marjan SIMONOVIC, roj. 3.3.1949, Senčna pot 8; Boris PLIŠKO, roj. 24.10.1952, Letoviška 9; Albin MIKLAVEC, roj 21.3.1928, Vesna 20

volilna enota št. 2: Rino MEDVEŠČEK, roj. 22.7.1925, Obala 13a; Pavel MARC, roj.11.3.1935, Fizine 15; Majda BRAGHIERI, roj. 23.2.1948, Vilfanova 31

volilna enota št. 3: Andraž ELLER, roj. 10.6.1968, Sončna pot 42; Janez PEČAR, roj.11. 1.1949, Belokriška 40; Miran PLEVNIK, roj.1.1.1923, Šentjane 59

4. iz Krajevne skupnosti Sečovlje Ivan BAŽEC, roj. 8.11.1938, Parecag 172; Fulvia ZUDIČ, roj.17.5.1961, Parecag 8; Danijela FLIŠEK, roj.15.6.1946, Sečovlje 53; Milena SABADIN, roj. 28.4.1947, Sečovlje 77; Milan LUŠINA, roj. 29.3.1957, Sečovlje 59; Ivan DEKLEVA, roj. 31.7.1941, Parecag 154; Egdič ŽIBER, roj. 3.3.1961, Parecag 168

5. iz Krajevne skupnosti Strunjan Livio GIASSI, roj. 26.10.1965, Strunjan 124; Damir BUBNIČ, roj. 29.12.1964, Strunjan 91; Franko BRATKOVIČ, roj. 28.12.1950, Strunjan 131a; Viljan TONČIČ, roj. 28.1.1959, Strunjan 97; Vilijam KRT, roj. 29.11.1957, Strunjan 74; Dušan TRBIŽAN, roj. 31.1.1947, Strunjan 45; Gianfranco GIASSI, roj. 6.12.1957, Strunjan 39

6. iz Krajevne skupnosti Nova vas Emil GRIZON, roj.14.9.1950, Nova vas nad Dragonjo 6; Danijela RUŠNJAK, roj. 21.12.1958, Nova vas nad Dragonjo 2; Bruno PEROŠA, roj.14.3.1961, Nova vas nad Dragonjo 14; Miro GRIZON, roj. 18.12.1958, Nova vas nad Dragonjo 39; Franko PRODANI, roj. 6.5.1962, Nova vas nad Dragonjo 44

7. iz Krajevne skupnosti Padna Denis GOJA, roj.18.10.1866, Padna 57; Aldo PUCER, roj. 9.3.1967, Padna 53; Flavio GRIZON, roj. 12.4.1962, Padna 34; Iztok PLAHUTA, roj. 29.3.1968, Padna 6a; Dorjano GRBEC, roj. 23.11.1961, Padna 44

8. iz Krajevne skupnosti Sv. Peter Marjetka ČESNIK, roj. 3.2.1952, Sv. Peter 27; Anton ŠPEH, roj. 26.11.1936, Sv. Peter 99; Vili ŠPEH, roj. 7.6.1956, Sv. Peter 96; Janez FORTE, roj.13.11.1952, Sv. Peter 115; Franko PRINČIČ, roj. 17.6.1942, Sv. Peter 18

Daša Janežič - Gorjani

Okrogla miza Primorskega utripa: MEJA S HRVAŠKO NEJASNO STANJE IN DIPLOMATSKO DROBTINICE

Povzetki iz razprav udeležencev okrogle mize o meji s Hrvaško:

Dr. Iztok Simoniti,

predsednik diplomatske komisije

"Povabilo na pogovor na temo Obmejna in lastniška vprašanja na križišču Evrope moramo razumeti kot nekaj kar se bo nadaljevalo".

"Pomankanje dialoga, pripovedovanje kaj kdo dela in česar ne dela, ustvarja mnogo večje težave kot če dialog je. Zunanji minister Zoran Thaler se današnjega pogovora zaradi izredne zasedenosti žal ni mogel udeležiti, kar pa ne pomeni, da bo, če bo potrebno, vsekakor prišel na tovrstna srečanja za katera upam, da bodo bolj pogosta. Iz vabila razberem stavek: "Mi nočemo biti zadovoljni z diplomatskimi drobtinicami in nejasnim stanjem na tem občutljivem multinacionalnem področju".

Nedvomno, da so skrb, interesi in zahteve popolnoma legitimni. Moram povedati, da je občutek ljudi, ki živijo na meji približno enak. Ljudje se zavedajo, da sta nastali dve novi državi, oblikovati se bosta morali meji, ki presekata neke normalne tokove. Potrebna so leta strpnosti, vztrajnosti, da se ti tokovi ponovno sprostijo in normalizirajo.

Kar se tiče diplomatskih drobtinic, vam moram nekaj povedati. Jaz sem predsednik diplomatske komisije slovenskega dela, moj kolega (Andrej Žlebnik) je pooblaščenec za Hrvaško. Vse kar dela diplomatska komisija je ad referendum, kar pomeni, da ta komisija v nobenem trenutku ne more skleniti, se dogovoriti, stipulirati (obljubiti, sprejeti pogodbo) kakršnokoli obvezo, ki ne bi šla skozi vse legitimne organe oblasti - skozi Vlado, Odbor parlamenta, skozi Državni zbor! Diplomatska komisija, ki jo vodim, se torej ne more dogovoriti ničesar kar ne bi šlo skozi verifikacijo, skozi vse parlamentarne procedure" Problemi so razrešljivi

Proti izrabljanju teme o meji v predvolilne namene

"Apeliral bi, kolikor se da, izogibati se problematike meje v raznih predvolilnih kampanjah in predvolilnih bojih. Na Hrvaškem kaj podobnega niso počeli. Meni je jasno, da je to problematična, težko rešljiva top tema. Izrabljanje tega vprašanja v predvolilne namene, ali v političnih bitkah ali notranjih bitkah, ima praviloma bolj negativne kot pozitivne posledice.

Tako o tem razmišljamo mi. Spomnim se, da Hrvaška lansko leto, ko so bile tam volitve, te teme ni izrabljala v predvolilnih kampanjah. Meja je dolga 678 km. Na morju jo določamo prvič. Na kopnem pa, kot vemo... Osebnostno mislim, da so problemi razrešljivi v skladu z mandatom in v normalnem pogajalskem procesu, na zadovoljiv način.

Primer iz Lendave

Za razreševanje problemov, ki nastajajo, dokler meja s Hrvaško ni določena, dokler niso sklenjeni sporazumi o maloobmejnem sodelovanju - smo v Lendavi ustanovili tako imenovano Skupino ljudi dobre volje. V tej skupini so slovenski župan, hrvaški župan, njegovi odborniki in po en član iz hrvaškega in slovenskega parlamenta. Njihova naloga je, dokler problemi niso razrešljivi, opravljati oz. skrbeti za vse tisto kar omogoča normalizacijo življenja ljudem, ki so se znašli na območju meje dveh novih držav. Včeraj me je obvestil lendavski župan, da je zadovoljen s sodelovanjem. Dogovarjajo se lovci, cestarji, kulturni delavci itd.

tri leta. Naj se potrudijo in se sestanejo večkrat! Jaz predlagam samo formo. Skupina v Lendavi se je izkazala kot uspešna. Mislim, da bi tukaj utegnili biti še bolj.

Stališča Slovenije so znana

Vi veste kakšna so stališča Republike Slovenije glede Piranskega zaliva, glede izhoda na odprto morje - stika slov. morja z odprtim morjem. Prav tako veste, da so hrvaška stališča nasprotna in da je torej to problem, ki ga bo treba rešiti. O tem tečejo razni pogovori že pet let... Trideset let se je oblikovala meja med Slovenijo in Italijo. O rusko - kitajski meji, ki je dolga 1700 km se pogajajo že petdeset let.

Obmejni sporazumi so nastajali po letu 1945 v sklopu pariških konferenc. To so bile meje oz. pogajanja v klasičnem smislu. So bile meje, kjer so bili na eni strani zmagovalci, ki so jih določali, ene države delili, druge združevali s tretjimi itd. Če problema ne bomo mogli razrešiti sami je povsem civilizirano, da vprašamo za mnenje nekoga tretjega!

Gre za proces. Ne moremo biti slabe volje. Mislim, da bi ta problem uspeli rešiti z neko vztrajnostjo, resnostjo in uvidevnostjo. Če ga ne bomo mogli razrešiti, mislim, da je povsem civilizirano, da vprašamo za mnenje tudi nekoga tretjega!

Morda bi kazalo podobno skupino ustanoviti tudi na tem območju. Sicer pa vem, da se je tri leta čakalo, da so se sestali župani obmejnih občin. Dr. Žužkovi povem, da podobne skupine, ki bi se ukvarjala s temi vprašanji na tem območju ni. Osebnostno sem prosil, da se institucionalizira preko županov treh obalnih občin in obmejnih občin na Hrvaškem. Mislim, da ni dovolj, če se sestanejo vsake

Lahko tudi vprašamo nekoga, da razsodi. Mislim pa, da še nismo izkoristili vseh prednosti, da ta proces zaključimo oz. razrešimo sami. Zavedajoč se zlasti tega, da je vitalni interes Slovenije pridobiti stik svojega morja z odprtim morjem.

NA VPRAŠANJE DR. ŽUŽKOVE ZAKAJ NE PRIDE DO TEMATSKE SEJE O TEH VPRAŠANJIH NA RAVNI OBČINSKEGA SVETA OBČINE PIRAN KATERE BI SE UDELEŽILI TUDI PRISTOJNI Z MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE R. SLOVENIJE, JE IZTOK SIMONITI IZJAVIL, DA JE DIPLOMATSKA KOMISIJA PRIPRAVLJENA PRITI NA POGOVORE, VENDAR MENI, DA RAZLOGI, DA DO TEGA NE PRIDE, NISO SAMO NA NJIHOVI STRANI.

Temeljni dokument

Kolega Andrej Žlebnik je dal iztočnico, ki pomeni temeljna ustavna listina, torej temeljni in ustavni dokument, gospodje poslanci. Tudi občani vedo kaj to pomeni. Diplomatska komisija ima mandat izhajajoč iz teh dokumentov. Na podlagi teh dokumentov DZ Republike Slovenije oblikuje svoja stališča v katerem pravi: Diplomatska komisija dela to in to...

Na podlagi teh dokumentov oblikuje vlada svoja stališča. Če kdo postavi višje zahteve kot so veljale na dan 21.6. 1991, se mora poslužiti instrumentarija le skozi inštitucijo v kateri je na primer g. Poljšak. Le ta inštitucija lahko reče: Diplomatska komisija bo od jutri naprej zagovarjala mejo na Reki, pri Zadru ali kje drugje. Sprememba mandata diplomatski komisiji se lahko odvija samo tam - skozi normalne in predpisane procedure.

Zgodovinska argumentacija

Zelo sem hvaležen zgodovinarju g. Vladu Habjanu. Prebral sem njegove zapise, ki jih bo sedaj objavil v posebni knjigi. Hvaležen sem dr. Duši Krnel Umkovi, ki je danes predstavila svoje historične poglede. Poznan so mi tudi dela g. prof. Grafenauerja in druga. Na to temo imamo za kakšne 4 metre gradiv. Upam si kompetentno slediti razpravi gospoda Habjana. Na kraj pameti mi ne pride, da bi sodil o njegovi razpravi. Jasno mi je tudi, da so si pogledi različni. Rade volje bom odstopil materiale v presojo zgodovinarjem.

Andrej Žlebnik,

pooblaščenec za Hrvaško in vodja koordinacije na vladni ravni

Spekter vprašanj s Hrvaško, ki jih še moramo rešiti

"S Hrvaško imamo spekter vprašanj, ki jih še moramo rešiti. Znotraj teh je še niz takšnih, ki so včasih predmet tudi politizacije pa tudi določenih zaostritev, polemik in podobno. V diplomaciji in odnosih med državami je treba najti obojestransko sprejemljive sporazume o vseh vprašanjih, kjer imamo različne poglede in vprašanje meje ter življenja ob meji je zagotovo eno takšnih. Za vas, ki živite ob meji, ki je še posebej važna tudi zaradi gospodarskih razlogov, turizma, prometa in podobno, je vse to, razumljivo, izjemno pomembno. V tem smislu nas veseli, da ste nas povabili in da danes lahko razpravljamo o teh vprašanjih. Zagotavljam vam, da vas bom v okviru možnosti informiral, vendar morate razumeti, da čisto vsega iz različnih razlogov le ne moremo reči. Važno se mi zdi, da ste dobro informirani. Včasih se zgodi, da tudi naši kot tuji novinarji kakšno stvar v tej zvezi napačno interpretirajo. Zato je tudi naša vloga v tem, da pojasnujemo stališča, da bi bili ti problemi, ki nastajajo iz dneva v dan, bolj rešljivi.

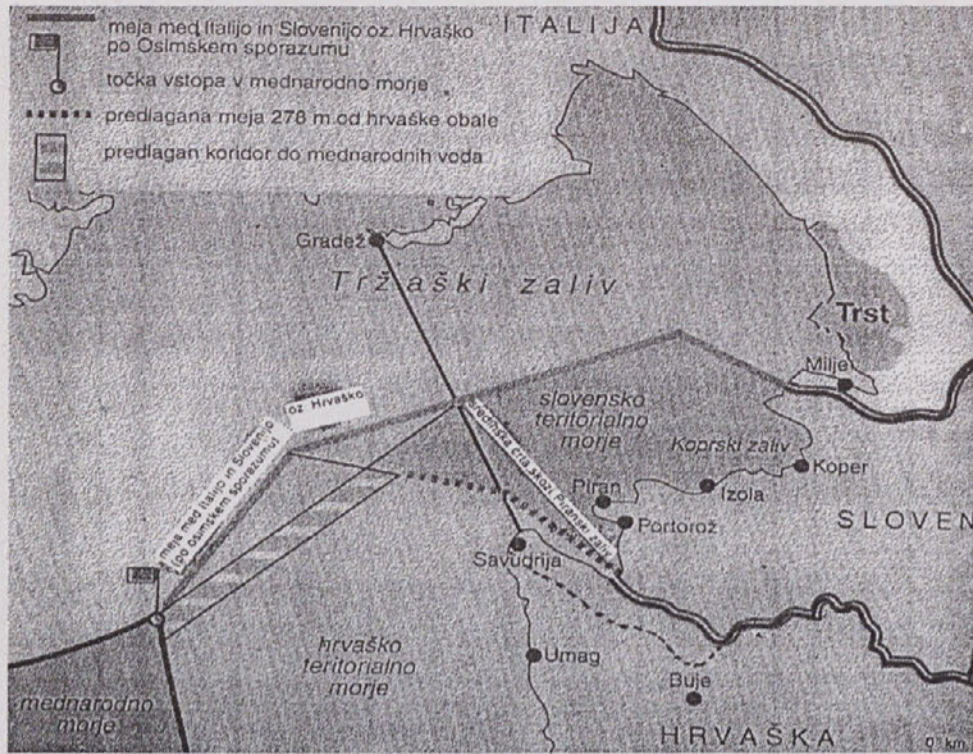
Rešljivi pa so, ko je vzdušje primerno in ko ljudje dobro poznajo situacijo. MED DRŽAVAMA NI SPORNO, DA MEJE NA MORJU NI BILO. SO BILE PAČ TAKŠNE OKOLIŠČINE. SEDAJ ENI IN DRUGI UVELJAVLJAMO SVOJE PRAVICE. AKTUALNA OBLAST NAD MEJAMI JE VEZANA NA SKLEPE 21.6.1991. DVOMIM, DA BO HRVAŠKA KAR TAKO SPREJELA NAŠE PREDLOGE.

Zagotavljam vam, da bomo izkoristili vse mehanizme, ki so možni, da zaščitimo Piranski zaliv in ekologijo. Reči moram, da imamo mejo tudi na rekah. Tudi tam se nismo odpovedali tega, da bi odločali oz. soodločali o interesih (naravovarstvenih in drugih). Glede tega ni dileme. Reči moram, da je to vprašanje (ekologija) katastrofično. Ali res mislite, da bomo dopustili uničevanje ribjega zaroda in marikulture?

MISLIM, DA JE ZA ŽIVLJENJE OB MEJI V PRVI VRSTI VAŽNO, DA V FAZI, KO MEJA ŠE NI DOLOČENA, TAKO NA KOPNEM KOT NA MORJU, ZAGOTOVIMO Z UPORABO VSEH MOŽNIH POLITIČNIH, DIPLOMATSKIH IN MEDNARODNIH SREDSTEV, DA SE PREPREČIJO INCIDENTI!

Da se torej, dokler meja ne bo rešena na tak ali drugačen način, zagotovi, da bodo, ne samo ljudje ob meji, temveč tudi državni in narodni interesi, zagotovljeni na način, da incidentov ne bo, da bo dostop do morja prost, pri tem pa moram takoj opozoriti na dostop do oprtega morja.

Tega ne zagotavlja le sporazum, ampak to zagotavljajo tudi mednarodne norme. Celo nemorskim državam, kajšele nam. Da se ustvarjajo pogoji za dokončno določitev meje.

NOBENA MEJA NE BO ENOSTRANSKO DOLOČENA.

VIDIM SAMO DVA NAČINA REŠITVE TEGA PROBLEMA: SPORAZUM ALI USTREZNA POTA - ARBITRAŽNO SODIŠČE.

Sporazum o obmejnem sodelovanju

Druga pomembna zadeva je sporazum o obmejnem sodelovanju o katerem je govoril gospod Vladimir Vinčar. Ta sporazum pripravljamo že štiri leta. To je kompletan sporazum, in skorajda ni resorja v vladi, ki ne bi pri tem sodeloval. Poslali smo ga preko parlamenta, odborov za lokalno samoupravo. Vse občine so ga dobile. Verjamem, da ga vi v Piranu tudi imate. Na ta sporazum moramo dati vse možne pripombe. Poudarjam, da je meja s Hrvaško ena najdaljših in ob meji si vsi želijo utrditi odnose tako, da bo potekalo vse najboljše.

Za nič drugega se ne bomo zavzemali.

Če je v tem sporazumu kaj takega za kar mislite da je slabo, bo šlo ponovno v obravnavo, da se bo na tak način zagotovilo, da bodo zagotovljeni poprečni slovenski interesi. Druge poti ni! Zdi se mi, da je za interese prebivalstva ob meji najslabše, če se problemi, ki so ob meji politizirajo v smislu promocije kariere, ali česar podobnega, ne pa v smislu reševanja in izboljšanja življenja ljudi. Vsako stvar je pač treba prej dobro pregledati, preveriti, saj lahko marsikaj prej škodi kot koristi.

Glede na diskusijo posameznikov, letijo tudi očitki na vlado. Ne bi se rad postavil v vlogo odvetnika. Seveda pa midva tukaj zastopava tudi vlado. Sva uradnika, ne pa funkcionarja ali politika. Vedeti moramo, da imamo zakonodajno, izvršno in pravosodno oblast. To nam mora biti jasno ko govorimo kaj je vlada storila v tej zvezi in česar ni. Kako pokonci se je držala, kako izdajalska da je, ali ni. Ampak mislim, da so besede poslanca Jelinčiča bile izrečene bolj figurativno kot pa mišljene resno. Pri nas imamo, bogu hvala, parlamentarno demokracijo, skupščino (parlament) kjer se krešajo mnenja in različna stališča, ki jih mora vlada izvrševati, ali predlagati spremembo.

V zvezi s problemi o katerih tukaj danes razpravljamo in o stališčih, je treba izhajati predvsem iz tega, da je naša država popolnoma samostojna in suverena ter da je naš eden prvih aktov, ki je izšel takoj po referendumu Ustavni zakon, ki je obšel ves svet in akt pravne volje, da razglasi našo državo na podlagi česar smo iskali podporo v svetu. **V USTAVNEM ZAKONU JE POVSEM JASNO IN NEDVOUMNO ZAPISANO, DA SMATRAMO ZA MEJE KI VELJAJO DO TRETJIH DRŽAV BIVŠE JUGOSLAVIJE, ZNOTRAJ JUGOSLAVIJE PA MEJO MED REPUBLIKO HRVAŠKO IN REPUBLIKO SLOVENIJO TAKŠNO, KOT JE. TO JE STOPILO V VELJAVO 25. 6. 1991. Z BRIONSKIM SPORAZUMOM SMO ZA TRI MESECE IZVAJANJE TEGA ZAKONA ODLOŽILI, KAR POMENI, DA JE STOPIL V VELJAVO 13. OKTOBRA 1991**

Kdor danes predlaga drugače ima vso pravico, saj smo v demokratični državi. Prošnjo bo moral nasloviti, ne na vlado ampak na Državni zbor. Predlagati bo moral referendum za spremembo Ustavnega zakona, ali preko Ustavnega sodišča. Za naju dva iz Ministrstva je to zakon preko katerega nimava pravice v javnosti diskutirati ali komentirati. Za nas je to nekaj kar je jasno. V postopku določanja meje je to eden od odločilnih faktorjev, ker na drugi strani imamo prijateljsko državo, sosedo, ki ima popolnoma enako določilo. Večkrat je bilo javno in po diplomatski poti izraženo, da nobena od naštetih držav nima do druge ozemeljskih zahtev. Kljub temu se včasih kritike pojavljajo. Prosim vas, da v teh okvirih, o katerih pa danes še nihče ni nič povedal z vso resnostjo razpravljate. S tem nočem reči, da o zgodovinskih, ekoloških, strateških, vojnih ali kakšnih drugih argumentih naj ne bi razpravljali. Tudi to kar je povedal gospod Habjan je zelo zanimivo. Zagotovo je vloga vseh, da se raziskujejo določene okoliščine, ki so v zgodovini pripeljale do določenih posledic. Ali bodo zgodovinske okoliščine tiste na podlagi katerih se bodo črtale meje, ali bodo to nekatere druge, ali bo to mednarodno pravo, naša ustava, pripadnost Evropski uniji, članstvo v Konferenci o evropski varnosti in sodelovanju, je drugo vprašanje. Smo evropska država. Podpisniki številnih mednarodnih dokumentov, ki obvezujejo. Imamo zelo jasno načrtane mehanizme za reševanje konfliktov. Tudi do ekološke zaščite cipljev in jih bomo kot evropska država izkoristili. Instrumenti torej, kako kot suverena evropska država uveljavljati te pravice po civilizirani evropski poti.

Trdno sem prepričan, da nihče ne predlaga za začetek kakšno drugačno pot! Mislim, da mora biti jasno kako pomemben je ustavno pravni okvir. Če pa kdo misli drugače, bo našel pot. Vključno z gospodo poslanci (prisotna sta bila Poljšak in Jelinčič), da poskusijo uveljavljati svoje stališče po normalni demokratični poti. Če ga bo slovenski narod ali parlament sprejel, ga bomo morali tudi mi drugi določiti, izvajati. Želje še niso pravica. Mi v diskusijah često govorimo, moramo to, moramo ono... Kot rečeno spremembo meje v Evropi lahko dosežemo po

sporazumih ali z uporabo pravnih sredstev v mednarodnih arbitražah, sodiščih, tožbah, vključitvi mehanizmov Konference o evropski varnosti in sodelovanju. To so mehanizmi za katere se mi kot mala država vehementno zavzemamo in se bomo zavzemali. Tudi zahteve, raje bi uporabil termin želje, ki jih vi omenjate, da imajo še toliko argumentov, so lahko zelo opravičljive. Absolutno se strinjam, da vsakdo, ki ima na voljo listine, argumente, jih lahko da na voljo državi, da jih uporabi kolikor bo to mogoče. Ampak vedeti moramo vsaj to - tisto v kar smo prepričani, da je naša pravica, bomo v državi branili z vso vehemenco. Imeli boste vso podporo. Da pa preko pravice včasih gredo tudi kakšne želje. Tudi te se da zadovoljiti. Včasih se ta dva pojma, torej želje in pravice, mešata. Nekaj kar je želja postane nekomu pravica in takrat se začne obnašati kot, da bi bila to pravica. Tako lahko bolj škoduje interesu svojega naroda kot koristim. Če tako formulirano pravico na pristojnih forumih zgubi - kaj potem? To kot dilema.

ALI SO MED SLOVENIJO IN HRVAŠKO ZGOLJ ADMINISTRATIVNE MEJE?

Z vso resnostjo bi rad opozoril vse, ki vsaj na strokovni ravni govorijo o teh vprašanjih, na problem administrativne meje s Hrvaško. Če bi smel svetovati, jaz tega termina ne bi uporabljal. Ta termin uporablja na prostoru bivše Jugoslavije samo ena država. Ve se zakaj. Bil je argument, da je te meje želela spreminjati po načelih, ki so odgovarjala samo njej in ne s civiliziranimi evropskimi sredstvi o katerih sem govoril. Administrativni meji smo rekli, da je to državna meja. Svetoval bi vsem, da tega ne izpodbijajo, ker vsakdo lahko to vprašanje tolmači po svoje, kar ni v našem interesu."

Pismo Danijela Starmana

Slovenija mora ohraniti status pomorske države

Piranski zaliv mora ostati celovit, v popolni in izključni suverenosti slovenske države Koprski odvetnik Danijel Starman se zaradi seje Sveta Slovenskega svetovnega kongresa, katerega predsednik je, ni mogel udeležiti pogovora na temo "Obmejna in lastninska vprašanja na križišču Evrope. V pozdravnem pismu je zabeležil:

"Znano vam je, da mi je tema že od leta 1990 zelo pri srcu in da sem ob vsakem času pripravljen sodelovati pri obravnavi vprašanj, ki so na dnevnem redu. Zemljiška posest na Savudrijskem polotoku je že 100 let v lasti občine Piran, saj gre za donacijo - darilo, pisni dokument je v avli občinske stavbe Piran.

Iz naravovarstvenih, gospodarskih, varnostnih, skratka iz vseh razlogov človeškega razuma, mora ostati Piranski zaliv celovit in v popolni in izključni suverenosti slovenske države. Za zagotovitev celovitosti pa je nujno potrebno vztrajati na vračilu posesti Savudrijskega polotoka v nujnem obsegu. Na zadnji seji strokovne komisije Vlade R Slovenije februarja 1994, je sedanji pok. akademik prof. dr. Bogo Grafenaver izjavil, da je Savudrija pod vojaško okupacijo. Sedanja posest je tudi v nasprotju z Londonskim memorandumom, saj spreminja nacionalni sestav občine Piran.

Slovenija mora ohraniti status pomorske države prve kategorije, saj je takega imela v Jugoslaviji in Jadransko morje nikoli ni bilo razmejeno in morska meja bo tako prvič določena. Zato je v nobenem primeru ne opredeljuje stanje na dan 25.6. 1991. Določitev meje na morju in zemljiška posest na Savudrijskem polotoku zaradi ohranitve celovitosti Piranskega zaliva, je temeljni, strateški, zgodovinski interes samostojne Slovenije. Hvaležen sem vam, da ste končno dali to problematiko na dnevni red in prosim vas, združite enako misleče in državotvorne občane mejne občine Piran, ki ima tudi velik, gospodarsko-turistični interes za uresničitev opisanih zahtev.

Pripravljen sem aktivno sodelovati pri teh prizadevanjih in to pismo naj bo soglasje k vaši odločitvi o nadaljnjem uresničevanju zastavljenih ciljev."

Danijel Starman

Ivan Dekleva,

občinski svetnik Piran

"Danes veliko govorimo o meji s Hrvaško. Kje pa je ta meja?

Ali bi mi znali pokazati demarkacijsko linijo, na primer od Kanegre naprej proti Savudriji. Kako in kje teče ta črta?

Velikokrat sem se tam kopal. Če sem napravil prekršek ob morju sem moral k sodniku za prekrške v Umag, ne v Piran. Kaj pravite vi. Bodimo nekoliko bolj natančni." Ivan Dekleva je s takšnim konkretnim vprašanjem pravzaprav dokazal, da meja na tem območju ni natančno določena in da nas čaka še veliko naporov, ko se bomo s Hrvati dogovarjali. Ne za kilometre, za metre, centimetre...

Dušan Puh,

odvetnik v pokoju, Portorož

Leta 1943 je bil partizan, politkomisar 3. bataljona Istrskega odreda. Po vojni je bil sodnik v Kopru, pozneje odvetnik. V slovenski Istri deluje že vse od leta 1943 in je dober poznavalec tukajšnjih razmer.

"Mislim, da iz današnjega srečanja izhaja po mojem racionalno to, da pričakujemo od tistih organov slovenske oblasti, tudi od teh dveh gospodov, Simonitija in Žlebniča, da bodo vestno zbrali vse tisto kar je potrebno kot podlaga za odločanje. Vemo, da tisti organi, ki odločajo, ne delajo iz lastnega znanja temveč iz tistega, kar jim pripravijo uradniki, da tako rečem.

Ker imemo iz preteklosti (tudi vi) ista spoznanja, da je na primer Lazar Mojsov podpisal z Italijani sporazum o ribarjenju v temle našem lavorju in je tako Italijanom omogočil, da so prihajali sem ropat naše morje, črpati naše morskogastvo. On ni upošteval tistega, kar bi mu lahko povedali tukaj živeči in prizadeti ljudje. Potrebno je torej upoštevati to, da pristojni zvedo kaj se dogaja v lokalnih razmerah. Potem je ta isti Mojsov podpisal tudi višino odškodnine za tista premoženja, ki so jih tukaj pustili optanti. Ta premoženja so optanti ponujali po mnogo nižjih cenah kot jih je bila Jugoslavija potem dolžna plačati. Tisti, ki je odločal o morju, ni vedel pravzaprav o čem odloča. Mi tukaj smo vedeli, da je vrednost teh premoženj bistveno nižja, kot jih bomo potem plačali. To je bila napaka neobveščenosti.

Napaka slabo pripravljenih podlag. In od uradnikov slovenske republike pričakujemo, da bodo sodelovali s strokovnjaki".

POTREBNI SO ARGUMENTI

"Današnja tema razgovora naj bi bila, kot preberem iz vabila, Obmejna in lastniška vprašanja na križišču Evrope. Naj povem, da meja na jugu ni bila nikoli določena. Hrvaški partizani so včasih prišli, pa so tudi odšli. Mi čez Dragonjo takrat na žalost nismo šli, ker je tam bilo prenevarno.

Rad bi povedal nekaj čisto s praktičnega gledišča. Nismo tukaj, da bi se medsebojno obtoževali. Če je naša oblast bila v času po I. svetovni vojni cagava in če je pozneje bila tudi takšna, glejmo kaj lahko napravimo sedaj. Mislim, da moramo zbrati argumente zato, da dokažemo, da imamo pravico do tistega o čemer je prej govorila Dr. Duša Krnel Umek, torej kje so bile meje piranske občine. Morda tudi to kar dodaja g. poslanec Jelinčič, da bi bila naša meja na Mirni.

V mojem bataljonu je bil namestnik komandanta Valentin Kocjančič, doma iz Motovuna nad Mirno. Imeli smo kar precej partizanov, ki so bili doma južno od Dragonje. To so lahko argumenti, če jih nekdo primerno zbere in jih zna tudi primerno uporabiti. Na tak način se uporabi argumente pred slehernim sodiščem. Pred meddržavno arbitražo. Tudi ciplji. Skozi stoletja je o morskem premoženju v Piranskem zalivu odločala občina Piran. Vsakih deset let je občina sklenila z ribiško zadrugo pogodbo o tem, koliko morajo ribiči plačati za pravico, da lovijo ciplje in tudi druge ribe. Predvsem je šlo za ribiški rezervat, kjer je bil ribolov posebej urejen. Stara Avstrija je bila zelo urejena država in je torej tudi to- morski ribolov, imela urejen.

Tudi ciplji so lahko močan diplomatski argument. Mislim, da južna obala piranskega zaliva mora pripadati morju. V svojem arhivu imam tri pogodbe iz ribiške provenience, kjer je točno napisano: Občina Piran daje to pravico. Plačati je reba 210 tisoč lir za 10 let, plačljivo v 40 obrokih. To, da so lahko ciplji argument, gre za pravni argument- ker kdo ima posest nad neko stvarjo, ima takorekoč neomejeno oblast- lastninsko oblast, skoraj. Čeprav ne bi mogli govoriti, da bi šlo za lastništvo nad morjem, ker je morje javna dobrina. Lahko bi rekli tudi splošno človeška dobrina.

Vendar pa tak način izvrševanja oblasti nad nekim morskim področjem dokazuje, da argumenti so na razpolago in da se naša vlada lahko z njimi oboroži, ko bo stopila pred mednarodno javnost. Strinjam se tudi z gopodom zgodovinarjem Habjanom, da je treba imeti zaveznike po vsem svetu. Toda tudi zaveznike dobiš, če imaš argumente.

**OBČINA PIRAN JE STOLETJA IZVRŠEVALA PRAVICO ODLOČANJA O RIB-
JEM PREMOŽENJU V PIRANSKEM ZALIVU ZBERIMO SE IN SE ORGANIZIRA-
JMO. NISEM PA PREPRIČAN, ČE SMO ZBRALI DOVOLJ ARGUMENTOV KOT
DOKAZ NAŠIH PRAVIC.**

MARJAN POLJŠAK

poslanec v Državnem zboru

Vi trdite - imate dvojno vlogo. Delno tukaj pravite, da ste uradniki, se pravi, zagovarjate politiko vlade.- gospod Žlebnik. Gospod Siminiti v glavnem ne. Glejte, to je treba ločiti. Jaz razumem, vi izvajate politiko, ali jo obenem zagovarjate, ali ne? Ali ste tukaj nevtralni? Jaz se s tem ne strinjam, da je glavna stvar strokovna, ker niso krivi tisti trije zgodovinarji pri Kardelju, da on ni imel ambicij. Ni imel slovenskih nacionalističnih ambicij! Govorili ste o ustavnem zakonu. Ta pravi - jaz nimam ozemeljskih zahtev. Jaz do Hrvaške nimam ozemeljskih zahtev, toda Hrvaška je na slovenski zemlji. To pa je politika!"

VLADIMIR VINČAR

CELOTEN PIRANSKI ZALIV JE TREBA PROGLASITI ZA REZERVAT

Vladimir Vinčar iz Pirana je opozarjal na problematiko ribištva in neurejenih izpus-
tov, nezadostne kanalizacije, ki se steka natančno tja kjer se drstijo brancini in
ciplji. Kanalizacija iz Umaga je speljana vse do svetilnika in vse se izteka v piranski
zaliv. Nadalje je govoril o zgodovini ribištva v tem predelu Jadrana. Zgodovina
govori o dolgi tradiciji (360 let) ribištva, organiziranega v oblikah, podobnih
zadružnim. Prvo ribiško zadrugo na svetu je ustanovila Marija Terezija. Opozarja
tudi na problematiko uvoza mladice iz Francije, saj se lahko zgodi, da tukajšnje ribe
zbolijo, kar da se že dogaja.

Tudi, da je nekoga treba določiti, ki bo na tem območju gospodaril z ribjim zaro-
dom! Pri tem je mislil na koncesijo. Dejal je, da bi moral biti celotni piranski zaliv
en sam rezervat. Zgodovinar V. Habjan mu je odgovoril, da bo ta problem rešen, ko
"preskočimo" ciplje do Savudrije. Z nekaterimi njegovimi trditvami se ni strinjal dr.
Zei iz Portoroža, ki je na koncu poudaril kako pomembna je lokacija v tem zalivu
kamor se hodijo drstit ciplji.

GUSTAV GUZEJ

**O suverenosti Slovenije nad severnim delom Savudrijskega polotoka
dokazuje kar nekaj primerov**

"Izgleda kot, da bi se problem te meje začel včeraj, čeprav se to vleče že zadnjih
petdeset let, vendar tako zaostrena stališča kot so danes, niso bila nikoli. Pred-
stavniki piranske občine so nekajkrat imeli pogovore s predstavniki občine
Umag. Zanimivo je to (jaz sem pri nekaterih pogovorih sodeloval) da je večkrat
bilo, mimogrede, ali pa tudi ne, postavljeno vprašanje meje. Nekega leta so bili
predstavniki Umaga tukaj v Piranu in so si ogledali v predverju tablo o podar-
itvi tistih 1600 hektarov savudrijskega ozemlja občini Piran. Takrat so ti pred-
stavniki iz Umaga rekli- konec koncev je Savudrija... dalo bi se v neki obliki
pogovoriti, da bi našli nek skupni jezik. Potem je ta zadeva zamrla. Pozneje smo
imeli tudi dobre stike s predstavniki puljskega Okraja. Na nekem sestanku
smo čisto konkretno načeli vprašanje te Savudrije. Puljčani so dejali (bil je
predsednik Jurca), vendarle to za urejanje odnosov med Slovenijo in Hrvaško
ne more biti tako oteževalna okoliščina. Mi bomo ta vaš predlog sporočili
naprej, so rekli. Iz Zagreba so potem preko Pulja sporočili, da bi oni bili
pripravljeni korigirati, oz. to mejo nekje na Savudriji zaznamovati, če bi bila
Slovenija pripravljena odstopiti tobačno industrijo, s tem, da bi sedež tobačne
industrije ostal v Vidmu, ljubljanska tobačna tovarna pa bi bila kot nekakšna
podružnica. Mi smo to sporočili naprej v Ljubljano, ampak potem ni bilo nič
narejenega.

Posredno so nam Hrvatje priznavali, bi rekel, neko suverenost nad severnim
delom Savudrijskega polotoka, kar dokazuje kar nekaj primerov.

En primer so ti nesrečni ciplji. Nekega leta se je jata cipljev zbrala pred Kane-
gro. Savudrijski ribiči (ribiči z one strani)
so noč in dan stražili, ker je bila
nevarnost, da bi naši ribiči tam vrgli
mreže. Prišlo je celo tako daleč, da so re-
kli, da bodo branili svojo pravico... Obe
vladi, slovenska in hrvaška, sta se potem
dogovorili, da ostane ulov cipljev slovenski.
Zanimivo, oni takrat niso vztrajali, da
bi naj ciplje lovili hrvaški ribiči.

Drugi primer je nasedli tanker Nono Ugo
28.3.1969. Takratna močna tramontana je
odtrgala sidrišča in tanker je nasedel na
savudrijski obali, med Savudrijo in Kane-
gro. Hrvaške oblasti so prepustile urejanje
naši Luški kapitaniji v Piranu. Ladjo je
reševala naša ladjedelnica 2. oktober. To je
praktični primer, kako so Hrvati priznali,
da je severni del Savudrijskega polotoka
pod slovensko jurisdikcijo. Zanimivo je
tudi to, da je luška kapitanija bila v Piranu
in da je tudi njena pristojnost povezovala
luško Izpostavo v Umagu.

V Savudriji je mejni kamen

Na polotoku Savudrija je mejni kamen, ki naj bi določal oz. označeval mejo med
Slovenijo in Hrvaško. Skratka, bilo je nekaj poskusov, začetih pogovorov, ki pa
niso nikoli prišli do jedra in to iz preprostega razloga, ker meja med Hrvaško in
Slovenijo pravzaprav ni nič pomenila. Zaostrilo pa se je, ko je koprsko podjetje
Slavnik, mislim leta 71 ali 72, načrtovalo izgradnjo turističnega kompleksa v
kamnolomu v Kanegri. Ko so zahtevali neke podatke, nekakšna dovoljenja, da
bi izdelali idejne načrte, takrat se je zadeva zaostrila. Hrvati so odločno rekli-
tukaj je naša pristojnost, Slavnik pa je slovensko podjetje!

Ti praktični razlogi po svoje govorijo, da je to neka celota in da tudi skozi
zgodovino zadnjih 40, 50 let, ni povsem zanikana pravica nad tem ozemljem"

Pojšakovo poslansko vprašanje

**Marjan Poljšak, poslanec DZ RS, je 27. marca 1996 Vladi Republike
Slovenije, Ministstvu za zunanje zadeve, postavil poslansko vprašanje na
katerega želi dobiti odgovor:**

"Ali je bil predložen denacionalizacijski zahtevek za lastnino Občine Piran na
območju Savudrije slovensko hrvaški komisiji za delitev premoženja med R
Slovenijo in R Hrvaško? Predsednik zadnjega, takrat še Izvršnega sveta občine
Piran, je naslovil na vlado RS denacionalizacijski zahtevek za 1629 ha zemljišč
na območju Savudrije, ki so last Občine Piran.

Kje je končal zahtevek in ali je bil predložen Državnemu zboru RS oziroma
Komisiji za mednarodne odnose?

Zahtevam podrobne navedbe oznak, datumov, naslovov in imen ustreznih "papi-
jev". Ali je Zunanje ministrstvo RS seznanjeno s testamentom g. Antonia Caccia in
ali ga je uporabilo pri slovensko hrvaških mejnih pogajanjih? Ali ima Ministrstvo
za zunanje zadeve ta testament? Če ga nima, ali ga je zahtevalo od Občine Piran?"

Z darilno pogodbo (testament 1893) je švicarski državljani g. Antonio Caccia
podaril 1629 ha zemljišč na Savudriji občini Piran. To zemljišče je dobilo poseben
status. Z dohodki od teh zemljišč je občina Piran zasula mandrač v Piranu,
postavila spomenik Tartinju, urejala ceste v Savudriji.

Kaj je storila naša Vlada oziroma Zunanje ministrstvo, da prepreči nelegalno pri-
laščanje ozemlja katastrske občine Piran na področju Kaštela nad Dragonjo?
Piranski občini pripada 210 ha zemljišč v Kaštelu. Ta zemljišča so leta 1993 v
Bujah začeli prenašati na svoj kataster, spremenili so parcelne številke in z njimi
razpolagajo, kot da so njihove. Gradijo mejni prehod. Da si lasti to zemljišče tako
občina Piran, kot občina Buje, je razvidno iz priloženih kopij katastrskega načrta,
zemljevida piranske občine kot je obstajala do dogovora Kardelj-Bakarič."

Dr.Saša Žužek Rešek,

svetnica OS Piran

Zakaj ne pride do tematske seje na Občinskem svetu Piran?

"V občini Piran sta bili že dve tematski seji posvečeni tem vprašanju. Tudi lansko
leto smo preko župana zahtevali ponovno tematsko sejo, vendar do tega ni prišlo in
zunanje ministrstvo ni dalo od sebe znaka življenja."

Dr. Žužkovi je odgovoril pooblaščenec za Hrvaško Andrej Žlebnik: "Prav danes, t.j.
25.4.1996, bi morala biti. Bil sem pripravljen priti na sejo, vendar je bila preložena
oz. je odpadla. Ko bo, bom rad prišel, tudi moj kolega z Ministrstva. Iztok Simoni-
ti: "Diplomatska komisija je vedno pripravljena priti, vendar niso razlogi samo na
naši strani, da do tega ne pride".

Dr. Žužkova: "Županu bomo postavili vprašanje zakaj na vašo iniciativo ne reagira".

Zahvalna plošča

**Kamnita plošča, ki je vzdana na stopnišču piranskega občinskega
poslopja in na kateri piše, da se sedanji in prihodnji prebivalci
hvaležno spominjajo Antonia Caccie, švicarskega državljana, ki je
piranski občini daroval svoja posestva in graščino na Savudriji 18.
marca 1893, samo potrjuje, da sta bila s to točko občina in zaliv
nedeljiva celota.**

Zmago Jelinčič

Proti klečeplazni politiki

Prvak Slovenske nacionalne stranke in poslanec v DZ Zmago Jelinčič je opozarjal na leporečje in klečeplazno politiko slovenske vlade. Če bi bilo vse tako res kot pravilno gospodje (mislil je na goste iz Ljubljane) potem ne bi bilo incidentov, na primer v piranskem zalivu. Trenutna vlada da ne zagovarja slovenskih stališč in interesov. Na Hrvaškem da je drugače. Povedal je, da so iz Zagreba zvedeli, kako naj bi se dr. Janez Drnovšek s Hrvati že dogovarjal za kondominij (skupno posestvo ali gospodstvo) v Piranskem zalivu. To naj bi po njegovem pomenilo, da bi Hrvati bili v slovenskem morju, Slovenci pa ne v Hrvaškem.

Nova knjiga Vlada Habjana

MEJNIKI SLOVENSKE ZGODOVINE

Pri založbi Enotnost bo kmalu izšla zanimiva knjiga zgodovinarja Vlada Habjana - *Mejniki slovenske zgodovine. Pričujoče delo odkriva številna doslej premalo znana zgodovinska dejstva, tudi s tem, ko skuša ovreči dejstvo, da Slovenci nimamo povezane zgodovine. Slovenci se prepočasi odpovedujemo iz tujstev prevzetih zgodovinskih razlag, v prvi vrsti pa ne razmišljamo dovolj iz svojih korenin, ugotavlja pisec.*

Knjiga Mejniki slovenske zgodovine ali podoba evropskega naroda je prvo delo o našem razvoju, ki ni napisano po željah nekdanjih dunajskih ali beograjskih oblastnikov in njihovih svojilnih šol. Enako se je bilo treba odreči potrebam narodno hlapčevskega mahničevstva in rožmanovstva v grbastem podrejanju tujstvu, kot ga je imenoval veliki škof Slomšek. Odslej nam je zapovedana ohranitev države!

Posebnost Mejniki nikakor ni naštevno historično delo, prej zgodovinski esej. Temeljni zahtevek razčlenjevanja je v kritičnem vrednotenju dosedanjega družbenega bivanja. Čeprav zgodovinska, ta knjiga govori tudi o prihodnosti.

V organizaciji Primorskega utripa bomo knjigo predstavili tudi v Portorožu.

Doc. dr. Duša Krnel-Umek

Za razumevanje vprašanj, ki se nanašajo na določanje meje Republike Slovenije v Istri, v tem primeru meje, ki poteka na območju piranske občine, je potrebno poseči v teritorialno razdelitev, ki so jo določala politična - upravna in sodna oblastva v preteklosti. Meja piranske občine je bila vezana na pomorski značaj mesta Piran in jo je določal interes zavarovanja mesta, zaledja in morja. Ta interes je bil tudi tedaj politični in gospodarski. Gospodarski interes je bil vezan v preteklosti na pomorstvo, ribištvo in solinarstvo, v zadnjih sto letih tudi na turizem. Politični interes je bil vezan na varovanje območja, ki je obsegalo kopno in morje, predvsem pa na varovanje mesta. Napadi so bili namreč pogosti tudi z morske strani, še danes so vidni ostanki varovanja mesta na kopnem - mestno obzidje.

Zunanji krog tega varovanja pa sta predstavljali vsaj dve točki: Kaštel s svojo višinsko lego in razgledno točko na kopnem in savudrijski rt s pregledom nad morjem - Piranskim zalivom in odprtim morjem v Tržaškem zalivu.

Pisani viri v drugi polovici 13. stoletja še niso jasno določali obsega piranskega ozemlja, vendar navajajo piranski polotok med Strunjanom in Lucijo ter, da je pod Piran spadal večji del Savudrijskega Krasa.

V času do konca Beneške republike leta 1797 je ozemlje obsegalo: "dolino polotoka Košterlaga, ki se izliva v morje pri Strunjanu, z južnim obronkom strunjanskega griča; Beli križ z gričem Šentjane in vso portoroško obalo; dolino potoka Fazana, ki se izliva v morje severno od polotoka Seča, z obrobniimi griči na severu; polotok Seča z gričem Paderno in zahodnim delom kraja Čedlje; dolino Gorga z gričem Sv. Onofrija (Krog); dolino potoka Valdernige z naseljem Slami; dolino Sečovelj; severni del Savudrijskega Krasa z delom naselja Marija na Krasu (Madonna del Carso) in Kaštelom." (Podatek navaja Miroslav Pahor v delu Socialni boji v občini Piran od XV. do XVIII. stoletja).

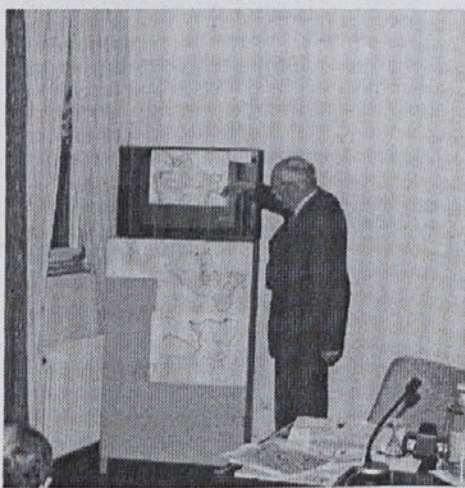
V 19. stoletju je občina Piran sodila v istrsko okrožje in upravno območje Primorja. Pojem Istra se uporablja dosledno za poimenovanje celotnega območja polotoka, zato je zgodovinsko utemeljeno poimenovanje območij sedanjih občin Pirana, Izole in Kopra - Istra oziroma Slovenska Istra, čeprav se pojavljajo tudi druga imena. Stara Avstrija je s predpisi institucionalno urejala teritorialno razdelitev tega območja podrobneje od leta 1814 dalje po združitvi nekdanje beneške in avstrijske Istre. Piranski upravni in sodni okraj je obsegal 1854. leta občine: Piran, Kaštel, Korte nad Izolo, Izolo in St. Peter.

Piran je obsegal dve katastrski občini: PIRAN IN SAVUDRIJO. Leta 1869 je po Krajevem repertoriju občina Piran obsegala naselja: Kaštel, Padna, Piran mesto, Piran okolica, Savudrija, Sv. Peter in Nova vas. Podrobno je naveden obseg katastrskih občin s popisom krajev, zaselkov, številom hiš in prebivalcev v popisu prebivalstva leta 1900. Po primerjavi virov je evidentno, da se obseg piranske občine ni spreminjal do druge svetovne vojne.

Vlado Habjan

O zgodovinskih problemih na slovensko-hrvaški meji

Piransko ozemlje je v preteklosti segalo skorajda do Buj in precej daleč na obeh straneh Dragonje.

"Poskušal bom pojasniti kako so na tem prostoru potekale meje", je na pogovoru v Avditoriju dejal Vlado Habjan. Med prisotne so razdelili karte, potem pa je priznani strokovnjak in poznavalec zgodovine v daljšem pogovoru nanizal nekaj zgodovinskih dejstev, ki kažejo predvsem na to, da bi nekatere zgodovinske argumente mogli uporabiti pri pogajanjih za določitev meje s Hrvaško na kopnem in na morju. Morda bo v vsem tudi resnica, da smo izgubljali slovensko ozemlje tudi zaradi zanemarjanja nacionalnih interesov in da šele zdaj nekako utrjujemo samostojno samostojno državo Slovenijo.

Kaj je zapisal slovenski rojak, rojen v Piranu?

V obravnavani navezi je še posebno dopolnjujoča večkratna navedba znanega profesorja Diega de Castra iz Trsta, ki je bil leta 1907 rojen v Piranu. De Castro kot rojak iz prvotne piranske občine pravi: "Jezikovno pa (meja) v Slovenijo vključuje tudi Kaštel, zavije do Kaldanije in morda še južneje, zlasti na severnem deu (Savudrijskega) rtiča." Zapisani izjavi kar dveh italijanskih znanstvenikov seveda jemljejo ceno slovenskim avtorjem, zlasti starejšemu Simonu Rutarju in novejšemu, Bogu Grafenauerju. Naši pogajalci prav tako ne bi smeli prezreti, da je slovenski pomorski odred leta 1945 osvobodil ves obmorski pas do Savudrije in ga s tem, vsaj začasno, vključil v Slovenijo. Na začasnih zemljevidih, ki so jih takoj po drugi svetovni vojni uporabljali pri slovenski vladi, je prav zato pas kopnega do Savudrije zarisan kot del Slovenije.

Vse to so argumenti, na temelju katerih bi morala slovenska vlada od Hrvaške zahtevati vsaj Savudrijski rt z vsem ozemeljskim pasom do Kaštela južno od Dragonje. S tem pa je zaobjeta kar sedemsto let stara jugovzhodna meja občine Piran, ki je bila prav tako vezana na slovensko zaledje.

SAVUDRIJA OMOGOČA ALI PA PREPREČUJE NAŠO SVOBODNO POT NA ODPRTO MORJE

Savudrijski rt ni pomemben le za suverenost nad Piranskim zalivom. Rt je strateško vezan na rt Gradež v Italiji. Slednje je po razpadu Jugoslavije dobilo povsem nov pomen. Po drugi svetovni vojni je med Italijo in Slovenijo prišlo do take meje, da je okoli 120 tisoč Slovencev ostalo v Italiji ali prebežalo v Jugoslavijo, v zameno pa so se Hrvati rešili Italijanov iz Istre in Kvarnerja. Zakaj ti kraji danes ne pripadajo Sloveniji?

Slovenski partizani so bili med vojno preveč vpreženi v boje za zahodne in severne meje, da bi lahko dosegli kaj več kot povsem priložnostne dogovore s Hrvati. Ti so bili razbremenjeni in daleč od Italije. Takoj po osvoboditvi so oblikovali administrativno mejo med Slovenijo in Hrvaško od Sneznika do Gradine. Južna meja pri Mirni pa je bila začasna meja Svobodnega tržaškega ozemlja (STO). Vezana je na Jaltsko pogodbo, za tem pa na vse poznejše pogodbe. Tako jo razumejo tudi tuji diplomati. Tu, na tej črti, so tudi mednarodnopravne možnosti za nove pogajalske pozicije.

Zaradi velike napake izgubljeno 92 ha ozemlja?

Veliko napako - za vmesno delitev ob Dragonji, t.j. razcepitve prastare mediteranske komune Piran - je naredila začasna vojaška uprava JLA. Njena delitev pa si ne more pridobiti trajne legitimnosti, ker zoper njo govore druge in poznejše meddržavne pogodbe. Mednarodno imajo s podpisom zlasti obeh velesil (ZDA in Sovjetska zveza) posebno težo predvsem oklic Svobodne države Trst, Londonski memorandum in Osimska pogodba. Seveda so bila za vsa ozemlja in za novo državno mejo po drugi svetovni vojni trda in kar dolga pogajanja. Tudi ob pomoči Slovencev so Hrvati dobili večino Istre.

Odvzeto ozemlje Komuni Piran - Kardelj ni vsega kriv

Komuni Piran oziroma Sloveniji, je bilo ozemlje od Kaštela do Savudrije po dogovoru med Bakaričem in Kardeljem takoj po priključitvi cone B Svobodnega tržaškega ozemlja, odvzeto. Kardelj je pred tem iskal asistenco nekaterih slovenskih akademikov - za potrditev zmotne odločitve. Prikrajšali so nas zaradi spleta okoliščin ter predvsem zaradi neznanja in nesposobnosti nekaterih politikov in znanstvenikov. Vendar Kardelj ni vsega kriv. Moram ga malo zagovarjati, je rekel Vlado Habjan. S Titom imata velike zasluge, da smo dobili Koper. S Koperom je Slovenija postala mala velesilica. Ne, niste napačno razumeli. Kajti v evropskem merilu sta od Lizbone do Moskve samo dve vojaški poti. Ena pelje čez Ljubljanska vrata preko Postojne in Krasa. No, Slovenija je pa tudi ena majhna bolha, ki jo lahko vsakdo pohodi.

Bivši piranski župan protestira

Bivši piranski župan **Davorin Ferligoj** je na zahtevo prebivalcev Kaštela in Savudrije zaradi razreza občine Piran ničkolikokrat protestiral v Ljubljani. Toda zaradi nerešenega vprašanja meje z Italijo, uspeha ni bilo. Tudi cerkev je grešila. Druga napaka pa je bila storjena leta 1977, ko so potrdili škofijo v Kopru. Slovenska cerkev si je nakopala težak greh, ker je dopustila odpis polovice piranske dekanije na Poreč. Ob soglasju slovenske cerkve je kanal Sv. Odorika postal meja med novima škofijama, hkrati pa so jo Hrvati vzeli še za državno mejo, saj so se zavedali vrednosti morja. Medtem pa smo Slovenci preprosto pozabili, da si zapravljamo prihodnost.

Nejasno stanje

V javnosti pogosto ni jasno, kako je z različnimi variantami razmejitve. Najprej je tu pas polovice stare piranske občine od Kaštela do Savudrije, drugi pas pa poteka nekoliko južneje od sedanje struge Dragonje.

Kako je s Piranskim zalivom, Savudrijskim polotokom?

Pomembni zaselki Škodelin, Bužini in Škrile

Vsekakor bi po dosedanji republiški meji morali imeti vsaj zaselke v drugem pasu. Pri odcepitvi Savudrije je prvi greh, ki so ga še zagrešili centralistični mogotci. Južno od izliva Dragonje v Piranski zaliv je še eno novejšo nerešeno vprašanje, tako za cerkev, kot za državo. To so znana naselja Škodelin, Bužini in Škrile.

Nevednost, malomarnost ali kaj tretjega?

Demosova vlada ni prevzela po stanju in dogovoru med obema skupščinama na dan 25. junija 1991 teh zaselkov. Gre za ozemeljski pas okoli 92 hektarjev, vse južno od Dragonje. Lega zaselkov je izredno pomembna, saj pomenijo nič manj kot kjuč do savudrijskega rta in dalje po spornem obrežnem morju do odprtega morja. Svobodna plovba se odpre približno v višini Umaga.

Gradivo za objavo zbral: Franc Krajnc
Fotografije: Quicklab, Bernardin

Vaja za naslednje volitve

Zeleni Pirana niso bili uspešni na volitvah v Svete Krajevne skupnosti, saj ni bil izvoljen noben njihov kandidat, vendar so prepričani, da veliko ljudi podpira njihov program.

"Volitve v Svete KS so vaja za naslednje volitve," je rekel član vodstva Zelenih Pirana Dušan Puh na redni seji stranke, ki je bila v četrtek zvečer na sedežu stranke v Portorožu. Najprej so potrdili zapisnik 7. seje, potem je predsednik Zelenih Piran Ugo Fonda poročal o rezultatih obiska pri Županu, Dušan Puh je poročal o volitvah v Svete KS, nato pa so se dogovorili o nadaljnjih akcijah stranke. Sprejeli so tudi sklep, da bodo poslej plačevali najemnino, ugodili so prošnji Hortikulturnega društva Portorož za souporabo prostorov na sedežu stranke, Stara cesta 4 v Portorožu. Uredili bodo tudi evidenco članstva.

V piranski občini so "lastno" listo kandidatov za člane Svetov KS pripravili le v KS Portorož, sicer pa je bilo možno kandidature postaviti samo preko 10 podpisnikov. Tako so formalno opravili volitve krajan, ki so se po svoji presoji odločali komu zaupati svoj glas. Kot rečeno, Zeleni Pirana niso bili najbolj uspešni, vendar se bodo dobro pripravili na volitve v Državni zbor, Državni svet in pa tudi na volitve v Občinski svet, ki so še precej časovno oddaljene.

Pobuda o združitvi vseh zeleno mislečih v Sloveniji je, kot ocenjujejo, še vedno aktualna, čeprav okrog tega ni konkretnih zaključkov stranke. Veliko ljudi podpira program zelenih Slovenije, ne pa vodstva stranke, so dejali. Pogovarjali so se tudi kje dobiti ljudi, ki so se pripravljene bolj poglobljeno in sistematično ukvarjati z ekologijo, voditi akcije in opozarjati na problematiko onesnaženosti okolja, črnih gradenj in podobno. V analizi pripravljenosti stranke za volitve (pripravil jo je Dušan Puh) ugotavljajo, da so brez velikega članstva "miniatura".

"Zeleno, ki te ljubim zeleno", je lahko zanje tudi samotolažba: Res nas ni veliko, toda ljudje bodo glasovali za nas zato, ker smo zeleni... Pomembni so odmevni programi, akcije, ki jih bodo ljudje razumeli, podprli, vzeli za svoje. Tudi "na vrhu" v Ljubljani ne "štima" vse tako kot bi moralo. Zapisnikov o sejah IO niso dobili že nekaj mesecev. Kako naj torej usklajujejo akcije? Postavili bodo vprašanje zakaj črne gradnje še vedno rastejo!

Žare Lipušček: "Če bi se spoštoval le del obstoječih predpisov (o hrupu, varstvu okolja, ureditvenih načrtov itd.) bi bil raj v piranski občini." Prečesali so tudi nekatera vprašanja skladnosti funkcij oz. članstva v Svetu občine Piran z upravljanjem dela v Občinski upravi in javnih podjetjih. Zdenko Vozlič in Rafael Dodič naj bi pripravila poročilo o stanju okolja v občini. Strinjajo se s tem, da se na območju lucijskega kartodroma zgradi atletski stadion. Portoroška ruševina (bivša hotela Helios in Orion) pa da je tudi madež Župana, je rekel Dušan Puh.

Sprožili bodo akcijo: Spoznavajmo in počistimo strunjski naravni rezervat. Opozorili so tudi na nastlano pot od trgovine Minicoop na Bernardinu do pomorske šole, ker menda mladi odmetavajo ostanke od malice, papirje in druge reči. Hotelirjem bodo dali pobudi za postavitev opozorilnih tabel: "Ne mečite stvari v morje". Organizirali bodo predavanje o uredbi o hrupu v naravnem življenjskem okolju, ki bo 6. junija v Portorožu. (FK)

Tom Brezovec in Zvest Apollonio nova kandidata za člana Sveta zavoda KKPC Avditorij. Odbor za kulturo in Odbor za turizem sta pri Občinskem svetu Piran (predsednica Nada Kozina) sta na 15. seji Občinskega sveta predlagala dva nova člana v Svet zavoda: Tomija Brezovca in Zvesta Apollonia.

ZAHTEVAJO VEČ DENARJA ZA KS

KS Portorož zahteva nove kriterije za dodelitev sredstev Svet Krajevne skupnosti Portorož (novi predsednik je Janez Pečar), je Občinski upravi oz. Občinskemu svetu Piran naslovil ugotovitve, da so Krajevnim skupnostim dodeljena sredstva v enaki višini in da je taka delitev proračunskih sredstev nevzdržna, saj ima vsaka Krajevna skupnost svojo specifikko, ki bi jo morali pri delitvi sredstev upoštevati.

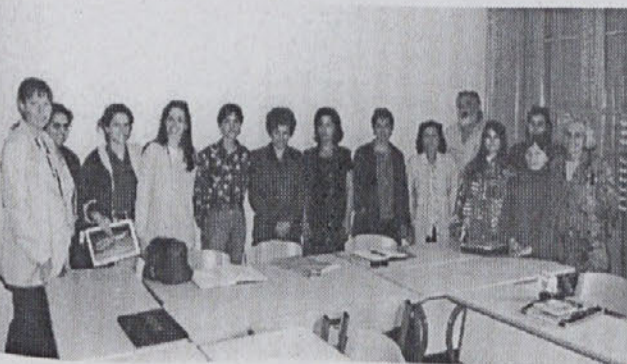
Na primer; število bivalcev posamezne KS, velikost, vzdrževanje prostorov, aktivnosti in podobno. Občinskemu svetu predlagajo naj ponovno pretehta višino, ki jo je namenil Krajevni skupnosti Portorož. Skrbi jih neugledna stavba Obala 16, kjer je sedež KS. Dodajajo, da se Portorož lahko pohvali z kar nekaj takimi neurejenimi objekti; ruševine sredi portoroža, stari Palace hotel, Vojkov dom, Virginija, avtobusna postaja.

Strokovnim službam so že poslali zahtevek za dodelitev sredstev 5,7 milijona SIT kar bi porabili za najnujnejša vzdrževalna dela na zgradbi Obala 16.

Nova generacija turističnih vodnikov

V Portorožu je v okviru Turističnega društva Portorož potekal tečaj za vodnike po regiji. Izvajalec teoretičnega dela tečaja je Društvo turističnih vodnikov Slovenije. Inštruktor je izkušeni dolgoletni vodnik Iztok Bončina.

Drugi del tečaja, ki zajema poznavanje regije, sta organizirali predsednica TD Portorož Andreja Humar Fatorič in prof. Marija Rok- Srednja turistična šola Izola. Strokovna znanja o slovenski Istri so bodočim vodnikom posredovali geografinja Zdenka Bonin (Pokrajinski arhiv Koper), umetnostna zgodovinarica Mojca Guček (MZVNKD Piran), etnologinja Zvona Ciglič (Pokrajinski muzej Koper) ter zgodovinar Flavij Bonin (Pomorski muzej Sergej Mašera, Piran). Predavanja iz retorike je imel dr. Kotar. Kandidati (15) bodo po preizkusu sposobnosti vodenja prejeli ustrezna potrdila Društva turističnih vodnikov Slovenije. TD Portorož namerava v inormacijski pisarni, ki jim jo je odstopil Protour, poleg drugih aktivnosti, uvesti register in dejavnost posredovanja turističnih vodnikov po regiji.

Kje bo stala nova cerkev?

Vprašanje kje naj bi v Luciji postavili novo cerkev se vleče že nekaj časa iz neznanke v neznanke. Sam Bog morda ve, kje bodo postavili sveti hram, saj o tem v preteklosti nihče razen vernikov ni resno razmišljal. Etapna izgradnja Lucije je verjetno tudi vzrok, da je to naše male lepo mestece ostalo brez pravega središča, brez trga. Vsaj dolgoročno bi morali najti pravo

lokacijo za cerkev, da bi lahko odgovorni pripravljali vse potrebno. Tako pa so že zapravili nekaj denarja za iskanje lokacij in iz vsega tega ni bilo nič.

Morda bo cerkev dobila svojo častno mesto nekje na območju kjer sedaj teče regionalna cesta, seveda ko jo bodo ukinili in speljali drugod. Tako vsaj kažejo zamisli. Vse je še zelo dodaljeno.

Župnik naj pošlje vlogo

Dr. Saša Žužek Rešek, svetnica v Občinskem svetu Piran, je že drugič postavila pri tem organu vprašanje kako je z vračilom stroškov 1.190.000 SIT lucijskemu Župnišču oz. župniku, ki jih je imel z razpisom za izbor lokacije za cerkev v Luciji in za njen idejni načrt. Razpis je plačalo župnišče, zaukazala pa ga je občina. Razpis je bil povsem jalov, sklepi in ugotovitve razpisa pa so danes nerealizirani.

Župljani in župnik se čutijo za stroške razpisa opeharjeni in oguljufani. Denar s katerim so plačali razpis so zbrali občani s prostovoljnimi delom. Pred Veliko nočjo so pripravljali oljčne vejice za celo Slovenijo. Dr. Žužkova je tokratnih zahtevke postavila v obliki amandmaja k proračunu. Župan je rekel, da občina nima nobenega uradnega zahtevka s strani Župnišča, zato naj lucijski župnik najprej pošlje vlogo.

Garažna hiša

Občinski svetniki polagajo zrelostni izpit

Garažna hiša v Piranu že najeda živce tudi najbolj vnetim zagovornikom. Ali je spet aktualna lokacija ob bencinski črpalki?

Sedaj ko bi pričakovali, da se bo vendarle našla rešitev za pravo mikro lokacijo, kjer naj bi stala prepotrebna garažna hiša v mestu Piran, se je spet začelo zatikati. Očitno zaradi pripomb naravovorstvenikov in občanov, da ne omenjamo uganke okrog stroškov, ki jih še nihče natančno ni izračunal, ne bo prišlo do izgradnje garaže tik ob cerkvi Sv. Jurija. Sedaj je v igri nova lokacija med staro piransko bolnišnico in obzidjem, čeprav je tudi ta na trhljih tleh. Kaj vse še pride ob tem si je težko zamisliti. »as pa neusmiljeno teče. Nekateri govorijo eno, mislijo pa na drugo. Kaže, da bo spet oživela teza o izgradnji garaže tik ob bencinski črpalki, sicer pa je pred mes. om še veliko prostora, kjer bi se dalo postaviti garažne platoje, zlasti pod cesto in hribom.

Načelnik Urada za urejanje prostora **Boris Kočevar** in načelnik Urada Občinske uprave **Sašo Šraml**, sta pripravila za Občinski svet dopolnilno poročilo o določitvi mikrolokacije garažne hiše. Župan je poročilo posredoval Občinskemu svetu in videli bomo kaj novega se bo zgodilo. Sedaj je že jasno, da bodo fanfare najprej zadonele tam, kjer se manj govori in več dela. Občinski svet je na svoji decembrski seji sprejel poročilo o poteku izvajanja razpisa za izgradnjo garažne hiše, hkrati pa je zadolžil strokovne službe, da pričnejo s postopki za izpeljavo projektov tudi na drugih lokacijah ter da podajo terminski plan za sprejem vseh aktivnosti, ki jih je za izgradnjo garažne hiše dolžan sprejeti Občinski svet...

Minili so meseci, kje smo sedaj, ali smo se vrnili nazaj in za koliko, bomo morda zvedeli na četrtekovem nadaljevanju seje, 23. maja. Strokovna služba je za lokacijo ob bencinski črpalki pridobila nekaj ponudb za izgradnjo avtomatične garažne hiše, prav tako je bil v preteklosti že izveden natečaj, ki je dal določene ugotovitve. Končne odločitve o načinu gradnje in tehnologiji bo podana z izdelavo lokacijskega načrta. Tega še ni ne za eno, ne za drugo inačico.

Metropolova garaža bo nared do jeseni?

V bližini gradbišča v lucijski Taverni je bila konec aprila manjša slovesnost ob koncu izkopa in pričetku postavljanja nosilne konstrukcije za podzemno garažno hišo pri Grand hotelu Metropol, ki bo lahko sprejela do 415 avtomobilov in tako razbremenila štiripasovnico in druge parkirne površine v Portorožu. Slovesnosti sta se udeležila tudi državni sekretar za turizem **Peter Vesenj** in župan piranske občine **Franko Fičur**.

Peter Vesenj je poudaril pomen kakovostne ponudbe v razvoju turizma. rekel je tudi, da se o turizmu ponavadi dobro sliši šele takrat, ko se kaj večjega dogaja. In garaža bo nedvomno velik dosežek portoroškega turizma. Idejno zasnovo za garažo je napravil **Rado Bedene**, sprojektirala pa **Projektiva inženiring iz Pirana** s svojimi zunanji sodelavci. Izvajalski inženiring je bil oddan podjetju Electa d.o.o. iz Ljubljane. Finančni inženiring je prevzela Razvojna družba d.d. iz Ljubljane. Nadzor nad izvajanjem del opravljajo lokalna podjetja - Projektiva inženiring d.o.o. Piran, Elin d.o.o. Portorož in LIZ STIN d.o.o. Portorož. V garažni hiši bo od 415 parkirnih mest 60 v lasti Metropol hotelov, do 200 si jih bo za svoje goste zagotovil Casino, določeno število pa naj bi bilo namenjeno javnim parkiriščem ali bo ponujeno prostemu trgu. Priprave na gradnjo so se začele 15.1.1996, prava gradnja se je začela 19.2.1996, ko je zakopal prvi bager, uradna predaja garažne hiše pa je predvidena za september. Tržna cena parkirnega mesta bo po oceni investitorja znašala okoli **30 tisoč DEM**.

Športni UTRIP

VESLANJE

Veslaški klub Piran je priredil uspešno mednarodno regato

28. aprila 1996 je v Portoroškem zalivu rezalo mirno gladino morja kar 236 veslačev iz Hrvaške in Slovenije. Cilj regate je bil pred hotelom Bernardin. Ozvočenje je pripravil Radio Tartini, Hoteli Bernardin pa so pogostili mlade tekmovalce. Največ lovrik, vencev, kolajn in pokalov od gostujočih tujih klubov je odnesel Veslaški klub **Jadran - Rijeka**. Ekipni zmagovalci med udeleženiimi klubi so bili ponovno člani kluba Jadran - Rijeka. Na drugo mesto se je uvrstil domači klub **VK Piran**, na tretje pa veslači Istre iz Pule. Največ prvih mest med članicami in člani je dosegel Nautilus Koper, prav tako tudi med mladinkami in mladinci. Domači veslaški klub je največ zlatih medalj odnesel v rangu mlajših mladink in mladincev. Pokal za največ prvih mest med pionirkami in pionirji veslači pa je dobil izolski veslaški klub Argo. Uspešno regato so zaključili na sedežu kluba v Sečoveljskih solinah ob bogato obloženih pladnjih in disko glasbi.

HITROSTNO KOTALKANJE

Societa' sportiva Pirano, Športno društvo "Pirano" organizira v soboto, 25. maja 1996 tekmovanje v **hitrostnem kotalkanju za I. Pokal Mesta Piran** pod pokroviteljstvom Občine Piran in Skupnosti Italijanov Piran. Tekmovanje bo predvidoma na stezi kartodroma v Luciji. Zbor tekmovalcev bo ob 9.30 uri, začetek tekmovanja ob 10.00 uri. Kotalkarji se bodo razvrstili v več kategorij po letnikih starosti od česar zavisi tudi dolžina proge. Medalje bodo prejeli prvi trije tekmovalci in tekmovalke. Prvi pokal Mesta Piran prejme društvo, katerega člani bodo dosegli največ prvih mest.

Prijave sprejema **Športno društvo Piran, Kajuhova 12** do 23. maja. Zamudniki se lahko prijavijo tudi kar na kartodromu v Luciji na dan tekmovanja od 8.00 do 9.30. Štartinina znaša 200 SIT. V primeru slabega vremena ali dežja bodo tekmovanje preložili.

Trojna zmaga piranske ekipe

(D. Bartole) V okviru športnih prireditev ob letošnjem sejmu "HOBI SPORT E TEMPO LIBERO" Hobi šport in prosti čas v Udinah, se je piranska ekipa **ROLLER HOCKEY IN LINE**, hokej na rollerih, v soboto, 24. aprila 96, udeležila Franklinovega turnirja.

S tremi zaporednimi zmagami ter neverjetnim številom zadetkov (skupno kar 38) so Pirančani upravičeno upravičeno in prepričljivo osvojili **prvo mesto**. Izidi tekem: Piran- Unione ginastica Goriziana 21:0 Piran: Record Ronchi dei Legionari 8:1 Piran: Roller Klagenfurt (Celovec) 9:3

KONČNA RAZVRSTITEV: 1. Piran (6), 2. Record (4), 3. Celovec (2) 4. Goriziana (0)

Športni utrip na Tartinijevem trgu

Športno društvo Piran - Societa' sportiva Pirano, je v okviru praznovanja 27. aprila in praznovanja 1. maja, organiziralo 2. tekmovanje za Pokal mesta Piran pod pokroviteljstvom Občine Piran in Skupnosti Italijanov Piran. Start in in cilj sta bila na Tartinijevem trgu, kjer so po krajši slovesnosti in pozdravnem nagovoru Župana najbolj uspešnim športnikom podelili pokale in medalje.

NAGRADNA KRIŽANKA - ZLATARSTVO AGAJA IZOLA št.29 : Nagrade za pravilne rešitve križanke št. 28, darilni bon v vrednosti 2.000 SIT prejmejo: Marija TREBŠE, Hudovernikova 8, Ljubljana, Nidja GULIČ, Vanganeljska 67, Koper, Matilda SIVKA, Marxova 15, Piran. Rešitve za križanko št. 29 pošljite na naslov uredništva do 10. junija.

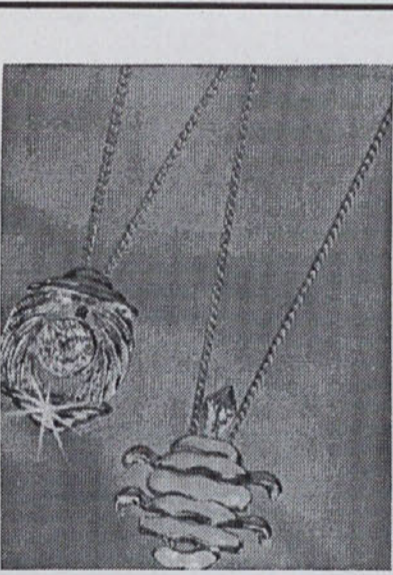

-ŠD Piran, Fuks Boštjan ŠD Pirano. Alenka Sedlar ŠD Pirano, Stojan Melinc TK Kobarid in Andreja Rajh TK Špela Grosuplje. Plinio Tomasin

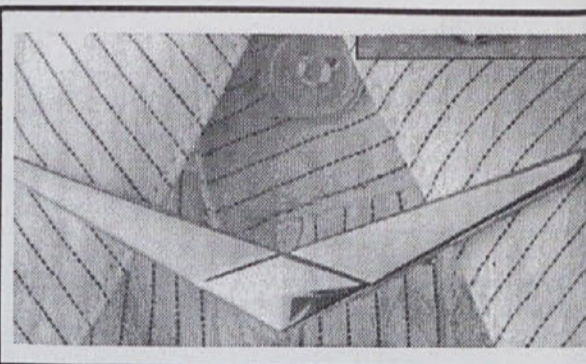

KADETI NJE RK M-DEGRO PIRAN DRŽAVNE VICEPRVAKINJE

Finale rokometnega državnega prvenstva za kadetinje (letnik 1979 in mlajše) se je odigralo konec marca 1996 v ljubljanski Hali Tivoli. Na njem so sodelovale ekipe: ROKOMETNI KLUB M-DEGRO PIRAN, ROKOMETNI KLUB VEGRAD VELENJE, ROKOMETNI KLUB ROBIT OLIMPIJA LJUBLJANA. Mlade Pirančanke so obe tekmi igrali neodločeno z naslednjim izidom: RK ROBIT OLIMPIJA : RK M-DEGRO PIRAN 12:12 (5:6), RK M-DEGRO PIRAN : RK VEGRAD VELENJE 12:15 (7:7) Tekma med RK VEGRAD VELENJE : RK ROBIT OLIMPIJA se je končala z rezultatom 12:13 (4:6). Državne prvakinje so tako postale kadetke RK Robit Olimpija Ljubljana, pirančanke so podprvakinje, Velenjčanke pa tretje. Najboljša državna kadetka je bila z devetimi goli TJAŠA NIŽETIČ iz RK M-DEGRO PIRAN. Na fotografiji stojijo z leve proti desni: VLADOŠA NIŽETIČ (pom.trenerja), LILI ŽIGO, IVANA BATISTIČ, NINA KUŠTRIN, BARBARA PANGER, SNEŽKA ZLOCH, SUZANA VESELI, MARTINA VRČON, TJAŠA NIŽETIČ in trener ALEŠ FILIPČIČ, klečijo z leve proti desni: VIOLETA JOVIČIČ, ALENKA POPIČ, TINA JANČIČ in ANDREJA JURAGA. (Franc Bergant)

SESTAVIL MILKO EMERSIČ	SLOJ	AVSTRIJ. PESNIK (RAINER MARIA)	ZLATENICA	POVABLJENEC NA POROKI	IME VEČ PAPEŽEV	PREDLOG	DATUMSKA ŠTAMPILJKA	TRAVA DRUGE KOŠNJE	FRANČIŠ. TEOLOG (GIOVANNI RIDANZA)	GORA V TURČIJI
LITERARNA PRIMERJAVA										
KDOR OPRAVLJA LIKVIDACIJO										
GOROVJE V SREDNJI AZIJI						JEZERO V ETIOPIJI LJUDSTVO V LAOSU				
SL. PISATELJ (JAKOB)					ŽELEZAR. POKLIC. LESEN STREŠNIK					BANJA SEVERO-ZAHOD RJAVA RUDNINA, TITANOV SILIKAT UBIJALEC POVRŠIN. MERA
KATRAN			ZVEZNA DRŽAVA V MALEZIJI OKOSTNJAK							ŽIVALSKA VRSTA
VISOK GORSKI VRH	URADNI SPIS	UREŽNIK PRED TURKI NATRIJ					GRŠKA ČRKA RIMSKA PROVINCA			JAJČNIK V ANATOMIJI IRSKA (ORIG.)
PRIMORSKI UTRIP	ŽENSKA, KI ZA NEKAJ SKRBI	DELAVEC, KI NEKAJ PLANIRA, PLANER	KRAJ PRI CELJU UDAREC Z ŽOGO			AM. IGRALKA BLYTH			GL. MESTO KANSASA NOVA CELINA	NAŠA ZVER Z DRAGOC. KRZKOM
INTRIGA				EDWARD (KRAJŠE) STROKOVNJAK		SUITA SKLADAT. RIMSKEGA KORSAK.	ČEŠKI EKONOM. ŠIK			RIBJI ORGAN Z IKRAMI
SLJUDI PODOBNA RUDNINA				AM. PEVKA FITZGERALD		MORNAR. ALKOHOL. PIJAČA				EGIP. BOG SONCA ŠOLSKI IZDELEK LUTECIJ PREDSTOJNIK UNIVERZE
ŽIDOVSKI DUHOVNIK				ŠIROK TRAK, KOT ZNAK ODLIKOV.	ANG. IGRAL. (EDMUND) ZDRAVILO IZ OPIJA		GR. IGRALKA PAPAN ODLOŽITEV			VOJAŠKI PRATEŽ
BOGDAN NORČIČ	JAD INDUST. MESTO NA FINSKEM					JAP. OTOČJE AM. IGRAL. CONNERY			VELIKA PTICA UJEDA PEVKA FALK NADA UPANJE	
DIRKAČ LAUDA				AVSTRIJ. GLEDAL. REŽISER (LEON)		PLOD SPODNJI DEL POSODE		SLABA ŠOLSKA OCENA	NAJJUŽN. KVARNER. OTOK	ORGAN VIDA VODNA ŽIVAL
PREBIV. EVROPSKE OTOČNE DRŽAVE				ČEŠ. SLAV. (LUBOR) NIKOLAJ PIRNAT				POPRAVLJALEC STANE DOLANČ		
OBRAT ZA PROIZVODNJO CEMENTA						AM. KEMIK (LARS)				ORIENT. UTEŽNA MERA
PIANIST BERTON-CELJ			AM. GENERAL (GEORGE SMITH)			NAŠA STRUPENA KAČA			KRILO STARO-RIMSKE KONJENICE	ČASOVNI TERMIN

Utripov gastronomski vodnik

Dobrodošli v Piranu in v kavarni Galerija Tartini

kjer se boste zagotovo zadržali ob dobri kavici, ponudili pa Vam bomo tudi sveže domače sladice: **tiramisu, sadno torto, lastne pripravljene sladolede.**

Kolektiv kavarne se priporoča in Vas vabi na obisk.

V portoroškem Kaštelu bo živahno

Portoroška tržnica Kaštel naj bi s svojo novo letošnjo ponudbo, kot pravi njen upravitelj in direktor firme In tour **Vladislav Dodič**, ki skrbi tudi za izolsko Lonko, ponovno pritegnila več gostov.

Tržnica je bila prvotno zamišljena kot nekakšno stičišče tipične izvirne slovenske ponudbe kot si jo je zamislil nekdanji direktor Avditorija in znani TV novinar, **Zvone Petek**. Prvo leto je kazalo da bo res tako, pozneje pa se je iz različnih razlogov Kaštel prelevil v navadni šotor z gostilniško in običajno trgovsko ponudbo. Pa vendarle je treba priznati, da se je tam trlo ljudi, čeprav tudi takrat ni bilo vsega kar so je ljubljali snovalci. Izvirnih umetniških, rokodelskih, obrtniških in podobnih slovenskih izdelkov ni bilo veliko, kot da jih Slovenci ne znamo ponuditi ali pa, žal, tudi ne izdelovati, saj je znano, da tipična obrt izumira. Spomnimo se na razne lesene čaplje, medeninasto posodo, tipične spominke. Včasih so bili celo tako imenovani "ciganski" trgi. Vse to in še marsikaj, nas je ločevalo drugih. Ne moremo trditi, da to ni zanimalo turistov. Žal je tudi vse manj izdelkov, ki bi turiste spominjali na Slovenijo.

Bo letos drugače?

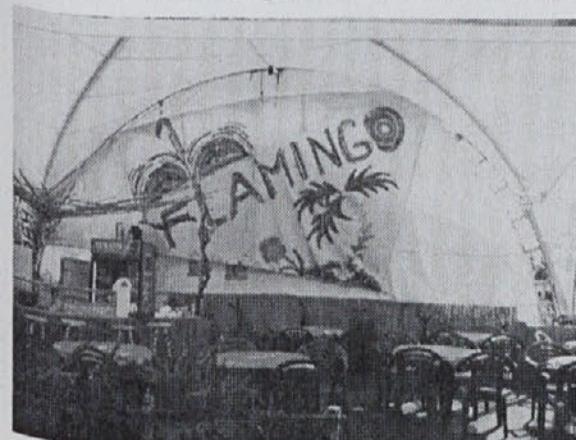
Že prvi vtis kaže, da bo tako. Gostinci in trgovci se zavedajo, da je v turističnem kraju, kot je na primer Portorož, treba začeti z atraktivno izvirno ponudbo sicer bomo šli samo navzdol. Vladislav Dodič pravi, da se že pogovarjajo s ponudniki in da bo torej gost, ki pride v kaštel, poleg dobre gostinske ponudbe, lahko kupoval tipične izdelke iz naših pokrajin od čipk do lončarstva. Prepričan je, da se bo že letos tukaj zgostila tovrstna ponudba iz vse Slovenije. Ter seveda tipična ponudba kraja. V kaštelu nameravajo postaviti tudi info - stojnico za turiste. To je tudi priložnost za vse agencije, gostince, trgovce, da bodo lahko postavili na odgled svojo ponudbo (izleti, prospekti, posebne prodajne akcije itd.).

V kaštelu te dni postavljajo tudi nekaj tipičnih predmetov, ki spominjajo na tradicionalne tukajšnje dejavnosti kot so solinarstvo in ribištvo. To bosta simbolizirala ribiški čoln in solinarska vetrnica. Potem je tu še stilo pohištvo na katerem naj bi ponujali rokodelsko obrtniške izdelke, postaviti nameravajo vinoteko in še kaj. Tudi gostinski lokal **Flamingo** je že opremljen v podobnem stilu. Seveda si želijo pritegniti tudi čimveč domačih gostov, zato bodo pripravili tudi zabavne programe, razne raztave, sejme, vključno s sejmom rož. Izvirna gostinska ponudba, na primer dnevi slovenskih štrukljev in istrskih slaščic, bi vsekakor privabila več obiskovalcev. Tudi za varnost je popolnoma poskrbljeno, pravi Vladislav Dodič.

In še cene?

Najemnina za stojnico za sezono velja **2000 DEM** plus stoški upravljanja.

Na sliki: Vladislav Dodič (zgoraj), Milka Kandare iz Lucije. Izdeluje tudi idrijske čipke. Prepričana je, da bi se dalo nabrati nekaj tipičnih izdelkov, ki bi jih lahko ponudili na tržnici Kaštel (slika vsredini), Lonka nastaja (slika spodaj). FK

Portoroška plaža nared za sprejem kopalcev

Delavci piranskega javnega podjetja OKOLJE so pripravili vse potrebno, da bi se kopalci na osrednji portoroški plaži tudi letos počutili kar najbolje. Na plaži tudi gostje Hotelov Palace.

Za več reda in manj hrupnih aktivnosti na plaži, ki so lani, zlasti ponoči, parale živce bližnjim stanovalcem, naj bi poskrbel tudi Odlok o varnosti, uporabi, redu in čistoči javnih kopalšč, bazenov ter drugih odprtih morskih vodah v občini Piran, ki ga je sprejel Občinski svet na svoji redni seji v četrtek, 16. maja. Odlok dovoljuje obratovalni čas plaže **le do 21.00 ure.**

O aktivnostih in nalogah delavcev na osrednji portoroški plaži smo se pogovarjali z **Dragom Žvegljem**, ki je pri OKOLJU že 29 let. Zahtevno in odgovorno delo vodje portoroške plaže pa opravlja že 16 let. Mnogi ga poznajo kot zelo prijaznega človeka, delavca, ki gleda nekoliko širše na turizem. Govori odlično nemško, z gosti pa se sporazumeva tudi v drugih jezikih. V vseh svojih letih delovanja na plaži si je pridobil veliko prijateljev tako med domačini kot gosti, ki se radi obračajo nanj tudi za različne turistične informacije.

Portoroška plaža že leta dobiva priznanja kot najbolje urejeno kopalšče. Naenkrat lahko sprejme kar okoli 6000 kopalcev. Lani, razen v špici sezone, ni bilo posebne gneče.

Kako bo letos?

"Prepričan sem, da bo letošnja turistična sezona za spoznanje boljša, čeprav je treba upoštevati tudi to, da se ponovno odpirajo možnosti poceni letovanja na Hrvaškem, v Istri. Agencijskih gostov ni več toliko kot nekoč, zato pa je vedno več individualnih in tako imenovanih dnevnih kopalcev. Upam, da nam bo vreme šlo na roko, in da bo veliko lepih snežnih dni."

Kako bo poskrbljeno za urejenost in varnost, zlasti tudi za to, da ne bo prihajalo do pravih nočnih žurov na plaži?

"Trudimo se, da bi uspešno obvladovali red in mir ter da bi kopanje bilo karseda varno. Odlok, ki ga te dni sprejema piranski Občinski svet, nekoliko strožje obravnava ta vprašanja. Zlasti 4. in 5. člen odloka določata kaj mora lastnik oz. upravljalac postoriti, da bo vse v najlepšem redu. Seveda gre za varnost, red, stalno navzočnost ustreznega števila reševalcev iz vode (mi imamo 4), opremljeno ambulanto za nudenje prve pomoči, varnost na napravah, toboganih, v vodi in tako naprej. Kopalšče ima pregrajeni del za kopanje, kopalce varuje pred čolni zaščitna zavesa (mreža), na lesenih pomolih je varnostna ograja, ki naj preprečuje skakanje v plitvino na glavo zaradi česar lahko pride do poškodb glave in hrbtenice, posebej je označen koridor za čolne, pedaline in podobno. Žal nekateri kopalci ali naključni sprehajalci, mečejo različne stvari tudi v morje in nam nalagajo dodatno delo, da vse to počistimo. Letos smo na plažo navozili kar 150 m² peska."

Kaj pa razpito nočno rajanje na plaži?

"Menim, da nočne in hrupne dejavnosti ne sodijo na plažo. Vendar pa mora ostati odprta za sprehajalce, saj smo turistični kraj. Nočni sprehod ob morju je pravo doživetje za marsikaterega turista. Na plaži pa ne bi smeli dovoliti hrupnih dejavnosti, razbijanja, kričanja, pijančevanja in kaljenja nočnega miru."

Kako je z obratovalnim časom na kopalšču?

"Predlog odloka določa, da je obratovalni čas kopalšča lahko od 7.00 do 21.00 ure in ga določi Župan na predlog upravljalca. Izven obratovalnega časa kopalšče morajo biti, v času kopalne sezone (poletne) vsa kopalšča v priobalnem pasu odprta in dostopna za javnost za sprehajanje. Zagotoviti je pač treba kontrolo nenamenske uporabe kopnega dela kopalšča. Plaža pač ne more biti množično zabavišče."

So še kakšne novosti?

"Otroci se bodo spet lahko veselo spuščali po toboganih, ki jih bomo prepleskali in pobarvali v zeleno. V plažnem objektu II bodo nove sanitarije za invalide z vso tehnično opremo. Na plaži bo 12 gostinskih lokalov, tudi stojnica s sadjem in zelenjavo. Predvidene so tudi nekatere nemoteče športne aktivnosti." Lani je bilo poleg pripomb na nočni hrup, ki je prihajal s plaže zaradi nekakšnega vibratorja in pijančevanja mladine, slišati tudi nekaj na račun dvojnih cen za iste storitve, sporov z Hotelu Palace, ki so hoteli svoj del plaže.

Kako bo letos?

"Hrupnih dejavnosti na plaži ne bo. Res je, da je lani zasebni najemnik nudil nekoliko nižje cene za sposojanje ležalnikov kot Okolje. »prav je dobrodošla konkurenca, se to v tem primeru ni izkazalo kot dobro. Mislim, da mora plaža ostati pod ružbenim nadzorom enega upravljalca. Hotelu Palace niso dobili v upravljanje dela plaže, vendar bodo na podlagi pogodbe, tako kot prejšnja leta, spet pošiljali svoje goste na osrednjo portoroško plažo."

Kakšne bodo letos cene?

"Piranski Občinski svet ima na dnevnem redu poleg omenjenega odloka tudi cenik storitev OKOLJA za leto 1996. Dnevna vstopnina na portoroško osrednjo plažo za odrasle bo 300 SIT, po 13.00 uri 250 SIT. Za otroke 200 SIT, po 13.00 uri 150 SIT. 7-dnevni abonma za odrasle velja 1.800 SIT, za otroke 1.200 SIT.

Sezonska karta za občane Pirana bo veljala za odrasle 2.000 SIT, za otroke 1.000 SIT. Dnevni najem kabine 300 SIT. Najem ležalnika 250 SIT. Najem ležalnika de lux 440 SIT. Dnevni najem senčnika 350 SIT. Za en spust po toboganu bo treba plačati 50 SIT, dnevna karta 1000 SIT, Kavcija za vrstico 1.000 SIT.

Franc Krajnc

40 LET GLASBENE ŠOLE PIRAN

(nadaljevanje s 1. strani)
Mladi glasbeniki, Mladinski pihalni orkester, dosegajo na različnih tekmovanjih lepa priznanja. Ob tej priložnosti so nekaterim tudi podelili priznanja in simbolične nagrade za dosežke na različnih tekmovanjih. Direktor Glasbenega centra Koper **Borut Logar** se je ob tej priložnosti spomnil zaslužnih delavcev, glasbenih vzgojiteljev, profesorjev glasbe in vseh, ki so pripomogli k ponosnemu jubileju. To so zlasti **Ivana Lipoglavšek, Leander Pegan, Vinko Detoni, Silvia Gračner**, dolgoletni ravnatelj in ustanovitelj Centra za glasbeno vzgojo **Miran Hasl in Umberto Radojkovič**.

Borut Logar je povedal, da gre v slovenskem merilu številčno gledano, za razmeroma majhno šolo, ki pa je v prvi vrsti poznana po odličnem

orkestru trobil in pihal. Slovesnosti so se udeležili številni ljubitelji glasbe in z zanimanjem spremljali izvajanja mladih talentov.

S svojimi izvajanjmi so navdušili: **Trobilni kvintet- Mitja Surina, Marko »esnik (trobenti), prof. Valter Čondič (rog), Anže Valjavec (pozavna), Tomica Tkalec (tuba). Jakob Bažec je nastopil s harmoniko. Tajaša Zadravec (rog) pri klavirju: prof. Bojan Glavina. Margerita Jurkovič (klavir), Alja Velkavrh (flavta) na klavirju jo je spremljal prof. Bojan Glavina. Nina Dekleva (klavir).**

Mitja Surina je lepo zaigral na trobento. Darinka Radoja (klavir). Matija Grubešič (saksafon). Sabina Stupar (klarinet), ob spremljavi klavirja. Jelena Baša (kitara). Tina Bržan (klavir).

Na koncu je zaigral Mladinski pihalni orkester KUD Karol Pahor pod dirigentsko palico vodje šole Benjamina Makovca.

Čestitke vodji šole, Benjaminu Makovcu, ob jubileju GŠ Piran.

VESELO DIJAŠKO SREČANJE

Na 24. **Dijaško obmejnem srečanju Primorske 19. aprila v Piranu, kjer se je zbralo okoli 700 mladih iz 26 srednjih šol iz Slovenije in Italije, so dejavno sodelovali dijaki in učitelji. Zbrali so se na Tartinijevem trgu.**

Najprej se je predstavila Rock skupina Gimnazije Piran, potem pa je prof. **Vojka Štular** pozdravila vse mlade dijakinje in dijake ter učitelje in goste in jim zaželela dobrodošlico v Piranu. Program je zajemal kulturne dejavnosti, okroglo mizo na temo **Vsi drugačni - vsi enakopravni** in pa srečanje ravnateljev.

Namen naloge Vsi drugačni - vsi enakopravni, je bil analitično ugotoviti odnos dijakov Gimnazije Piran do "drugačnih". Izmenjali so mnenja o vprašanih nestrpnosti, ksenofobije, antisemitizma, rasizma in podobno.

Ravnatelje je sprejel župan Franko Fičur

V nalogi so objavili tudi anketo s katero so želeli ugotoviti kakšen je pristop dijakov Gimnazije Piran do tujcev oz. drugačnih.

Njihova končna misel je: "Če sovražiš drugačnost, sovražiš sebe!" Nalogo za Gibanje znanost mladini, Vsi drugačni - vsi enakopravni, so pripravile dijakinje Maja Makovec, Tina Božič in Alenka Požar vse iz 3. B razreda. Mentorica je bila prof. Eva Slekovec. Ravnatelje 26 srednjih šol iz Slovenije in Italije je dopoldne sprejel tudi piranski župan Franko Fičur.

Dijaki so se zabavali na trgu

Z letošnjim piranskim srečanjem nadaljujejo tradicijo raznovrstnih srečanj, ki jih organizirajo šole. Posebnost je bil literarni natečaj za novelo Srečanje, ki se bo zaključil s knjižno izdajo vseh prispelih novel kot posebna številka dijaškega glasila piranskih gimnazijcev-Školjka. Druga posebnost je dijaško novinarsko delovanje.

Zelo vredno se jim zdi, da so pri organizaciji tega srečanja sodelovali dijaki in učitelji.

Na športnih terenih so se pomerile ekipe v košarki, odbojki, tenisu in orientacijskem pohodu. Popoldne so v lucijski športni dvorani sodelujočim po-

delili pokale in diplome. Prehodni pokal je osvojila Gimnazija Piran.

Bend Gimnazije Piran

SVETOVANJE IN POSREDOVANJE

FIDATA

d.o.o.

Obala 132 - Lucija
6320 Portorož

Tel.: 066/70-623, 70-624

M.tel.: 0609 / 631438

Fax.: 066 / 71-295

Prodajate ali kupujete vozilo?

Prihranite si čas.

Pri nas prodajamo in posredujemo pri prodaji vozil. Vse boste lahko opravili na enem mestu, od podpisa do prenosa lastništva vozila.

GNOMA

GOSTINSKO TURISTIČNO PODJETJE D.O.O.
PORTOROŽ

UKMARJEVA 18., 66320 PORTOROŽ

TEL./FAX.: 066 / 70 - 916

-REKLAMIRANJE NA SVETLOBNEM DISPLAYU

-POSREDOVANJE PRI PRODAJI RAZEN NEPREMIČNIN

Neodvisni, nestranski časnik za območje občine Piran, Istre in zamejstva

primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj:

informa

Tržno komuniciranje in informiranje
Portorož, Liminjska 91, Tel./Fax.: 066/70-185
Opr. prihlj. št. 40-4/93 Rep. uprava za družbene prihodke
Izpostava Piran / Franc Krajnc s.p.
ŽR št.: 51400-620-63-051202111-6502/85 SB Koper
Glavni in odgovorni urednik: Franc Krajnc
Naslov uredništva in oglašnega oddelka: Liminjska 91,
Lucija, 6320 Portorož, Tel./Fax.: 066/70-185
Časopisni svet: dr. Ljilj Jakomin (predsednik), dr. Mirana
Malc, Stefano Iusa, Janez De Reggi, Nino Spinelli
Elektronska obdelava in prelom: GRAFFIT Line Izola
d.o.o.
Tisk: Tiskarna Vek Koper
List izhaja mesečno, cena za izvod je 80 SIT
Po mnenju Urada za informiranje št. 4/3 - 12-889/93 -
23/288 je časnik Primorski utrip proizvod informativnega
značaja iz 13. točke tarife št. 3 tarife proctnega davka, po

splošna banka koper

Zadovoljni smo, da smo se v dneh od 11. do 19. maja udeležili letošnjega mednarodnega obrtno podjetniškega **PRIMORSKEGA SEJMA** v Kopru in veseli, da ste nas na sejmišču obiskali in se zanimali za naše storitve.

Posebej se zahvaljujemo vsem, ki ste se udeležili **posveta o ugodnih posojilih** po razpisu Sklada za razvoj malega gospodarstva in predavanja o **informacijskih podlagah** pri poslovanju z vrednostnimi papirji.